

LISTRY

hlavního města Prahy

JAZYKOVÉ KURZY

Aj – Nj – Fj – lj – Šj – Rj

**blízko
bydliště.**

Od konce února do června.

Závěrečný zápis:

blíže informace na **straně 6.**

LP262/03/4545

ZDARMA

www.praha-mesto.cz

únor 2003 • ročník III/2

Čím žije v noci město aneb Bezpečnost

Lid turistický miluje Prahu historickou. Za každého počasí a za každé denní (i noční) doby proudí ulicemi hlavního města davy nadšených obdivatelů jeho krás. Bylo by pěkné, kdyby jejich pozornost mohla být zaměřena spíše na památky než na potřebnou ochranu příručních zavazadel.

Ale pokud jde někdo Prahou s taškou jenom tak v ruce či s batůžkem na zádech, pokládá se to v dnešních dobách za neuvážené; ti znalí mají své batůžky

pěkně připravené na hrudi. To je prý nejlepší řešení: turista má volné ruce, které může sprásknout nad nádherným barokním sousoším, aniž by se musel ostražitě dívat okolo. Avšak trvalé řešení to není a být nemůže. Cožpak lze žádat po cizinkách, aby přestaly „nezodpovědně“ nosit zlaté či stříbrné šperky? A po cestujících, aby s mobilem či peněženkou nejezdili v tramvajích? A po návštěvnicích, aby si prohlíželi město jen v přítomnosti alespoň pěti kamarádů?

Udělal jsem malou sondu v naší redakci. Nejdramatičtější zážitek měla kolegyně Ivana: kdosi jí poklepal na rameno a když se ohlédla, strhl jí z krku řetízek a okamžitě zmizel za nejbližší roh. V centru města, za bílého dne. Šéfredaktor má zážitek pro změnu nejčerstvější: do auta se mu vloupali letos. Kolegyně Katka přišla o mobilní telefon, když si při příjezdu do Prahy zdřímala ve vlaku (to se prý pokládá za docela normální). A ve svém okolí už pomalu neznáme rodinu, kde by alespoň někomu v posledních pár letech kdosi neotevřel auto či kabelku. A mnozí patrně sami máte podobný zážitek, zpravidla zpestřený skeptickou reakcí policistů, kteří vám rovnou řeknou, ať si neděláte naděje. Zkrátka a dobře, Praha přítomná má o poznání méně poezie než Praha historická. Co se proti tomu podniká a jaká úskalí se k tomu vážou, je obsahem tohoto čísla – především vnitřní dvoustrany. (cyk, ist)

Uvnitř únorového čísla také najdete:

**Taxikáři stále okrádají
zákazníky** strana 3

Dokud s tím nepřestanou, nebude rada města jednat o zvýšení tarifů.

**Ještě jednou Praha
pod vodou** strana 4

Jmenuje se tak výstava. Ale píšeme i o protipovodňových opatřeních...

**Běh na dlouhé trati
(o kontrole tržnic)** strana 5

To, co je levné, je sympatické. Ale co třeba hygienické normy?

**Barevné dětské kresby
U Zelené žáby** strana 11

Náročně zrekonstruovaný dům slouží jako unikátní prostor pro děti...

Foto: Karel Cudlín

„Mezi mnou a Prahou je vztah různobarevný, trvalý a něžný,“

říká herečka, zpěvačka a přítelkyně dětí i zvířat Jitka Molavcová

Dospělí diváci ji znají především jako báječnou semaforovou partnerku Jiřího Suchého, půvabnou Dolly ze slavného muzikálu, okouzliila také jako moderátorka Ceny Thálie. Dětem přináší radost knížkami, které pro ně píše, nezapomenutelné jsou televizní a rozhlasové pohádky v její interpretaci.

Divadlo Semafor je divadlem stěhovavým. Když už jste se „usadili“ v Karlově náměstí, vypravila vás povodeň a opět jste bez střechy nad hlavou. Útočiště vám poskytlo divadlo Minor. V jaké fázi je jednání o stálé scéně v Dejvicích?

Jak jsem se doslechla, jednání probíhá v srdečné atmosféře. Všichni už se těšíme, že zase někde zakotvíme – tentokrát opravdu asi v Dejvicích. Zase nová naděje! To je na životě přece to nejhezčí.

V jakých představeních a kde Vás mohou diváci v Praze v současné době vidět?

V Semaforu hrají už 33 let. Na repertoáru je povodňová revue „To nám to pěkně začíná“, kde hrají Nežárku a posléze dokonce Mississippi. Diváci nás mohou vidět v paláci Metro nebo v Minoru či na Solidaritě. Divadlo Kollowrat nás přijalo s komorním hudebně literárním pořadem „Včera večer poštou ranní“.

Ve společenském sále Kongresového centra našlo po povodni útočiště Hudební divadlo Karlín, kde hrají v muzikálu Zvonokosy nešťastnou a rozervanou Eulálii Čubíkovou, starou pannu, která „seká“ kolem sebe, protože jí chybí dostatek lásky. Kam přijde slečna Eulálie Čubíková, tam slunce zhasíná. Pravým opakem Eulálie je postava Dolly Leviové, kterou hraji v muzikálu Hello, Dolly!

Pokračování na str. 3

Foto: Jana Perutková

SVANDOVO DIVADLO

SOBOTA, 8. ÚNORA, 19.00, VELKÝ SÁL

VOLPONE
aneb Komedie plná chytráků (Ben Jonson)

Komedie z doby, ve které začal být dobrý advokát důležitější než kněz. Záměrný benátský šlechtic a jeho mazaný a po čertech schopný sluha vymysleli geniální trik na získávání dalších peněz a zlata. Kdo koho přechytračí, kdo koho převezme?

Hrají: I. Rezáč, R. Jaškův, M. Kačmarčík, K. Pospíšil j.h., M. Hádek, M. Sitta, V. Janků, K. Cibulková, Z. Velen, V. Fridrich. Režie: D. Hrbek.

SOBOTA, 15. ÚNORA, 19.00, VELKÝ SÁL

BOUŘE
(William Shakespeare)

Komedie kde naleznete lásku, pomstu, zradu a nebezpečí, omamnou hudbu, černou a bílou magii, jiskřivé bonmoty a cirkusové gagy. Na konci příběhu happy end se vším vsudý.

Hrají: L. Frej j.h., V. Fridrich, K. Halbich, I. Rezáč, R. Jaškův, T. Pavelka, K. Pospíšil j.h., M. Sitta, J. Šmíd, S. Šárský, T. Vilhelmová j.h., M. Taclík, Z. Velen, V. Janků, H. Šedová j.h. / V. Pospíšilová j.h., V. Stejskalová j.h., Z. Kučerová j.h. / H. Tichý j.h. Režie: M. Lang.

ČTVRTEK, 20. ÚNORA, 19.00, STUDIO

DEN MATKY
aneb Kdo nás zná, ten k nám nechodí (David Storey)

Jiskřivá černá komedie. Kdo a co je ještě normální? Díky této „úchylné grotesce“ daleko lépe pochopíte slova incest, otcovražda, erotomanie a bigamie.

Hrají: N. Divišková j.h., B. Navrátil j.h., K. Halbich, M. Sitta, K. Cibulková, V. Janků, Z. Velen, V. Hybnerová j.h., T. Pavelka, I. Rezáč a D. Bakerová j.h. Režie: M. Lang.

KAŽDÉ ÚTERÝ VE STUDIU

SVANDOVA DIVADLA

koncert v rámci cyklu

**VELVET
TUESDAYS**

Začátky ve 21.00 hod.

PREMIÉRY ŠVANDOVA DIVADLA

ŠVANDOVO DIVADLO NA SMÍCHOVĚ
SCÉNA HL. M. PRAHY, ŠTEFÁNIKOVA 57, 150 00 PRAHA 5
TEL.: 257 321 333 (KANCELÁŘ), 257 318 666 (POKLADNA)
EMAIL: INFO@SVANDOVIDADLO.CZ
WWW.SVANDOVIDADLO.CZ

LP282/03/667

RYCHLÉ ČTENÍ

RADNICE BEZ KORUPCE VE VISEGRADSKÉM REGIONU

Třídenní seminář společnosti Transparency International Czech Republic s tímto názvem se ve dnech 7. až 9. února 2003 uskutečnil ve velké zasedací síni Nové radnice.

Hlavní město Praha na semináři zastupoval primátor hl. m. Prahy MUDr. Pavel Bém, členové Rady hl. m. Prahy, členové Zastupitelstva hl. m. Prahy a zástupci Magistrátu hl. m. Prahy spolu se zástupci čtyř hlavních měst uvedeného regionu – Bratislavy, Budapešti, Prahy a Varšavy.

CENA VLADIMÍRA BOUDNÍKA

Na vernisáži výstavy Grafika roku 2002 předal radní Igor Němec Cenu Vladimíra Boudníka grafikovi Michalu Cihlářovi. Ocenění, které každoročně uděluje hl. m. Praha, může získat jen žijící český umělec za přesvědčivý a výrazný soubor grafických děl objevného výrazu, bez časového a generačního omezení. S dílem Michala Cihláře se můžeme denně potkávat např. ve veřejné prezentaci pražské zoologické zahrady. Kolekce prací oceněného umělce je prezentována v rámci výstavy Grafika roku 2002 v Křížové chodbě a Rytířském sále Staroměstské radnice až do 2. března.

ČEŠTÍ STUDENTI DOBÝVAJÍ AMERICKÉ UNIVERZITY!

Mezi osmi sty studenty, kteří na sklonku roku převzali bakalářské a magisterské diplomy State University of New York (SUNY), byli i první dva čeští zástupci Tomáš Potměšil (na snímku) a Petr Žák. Oba patřili ke studentům, kteří před pěti lety zahájili studium na University of New York in Prague (její děkanka Barbora Adams je, jak je patrné, na Tomáše náležitě pyšná). Zbývá dodat, že Tomáš zakončil studium summa cum laude (s vyznamenáním) a že hodlá pokračovat ve studiu ekonomie ve Velké Británii.

ŘEKNETE SVÉ „ANO“ MĚSTSKÉMU ZASTUPITELI

Každý, kdo se chce dát či oženit, potřebuje – krom souhlasu druhé polovičky – také oprávněnou osobu, před kterou je možné uzavřít sňatek. Počet takto oprávněných osob se nyní značně rozšířil: rada hlavního města totiž pověřila všechny členy pražského zastupitelstva pravomocí oddávat snoubence. Tento krok jí umožnil zákon o rodině, který od ledna zmocňuje k „sňatkovému“ úkonu primátora, jeho náměstky a pověřené zastupitele.

ZOO PRAHA NA VELETRŽÍCH HOLIDAY WORLD A PRAGOINTERIER

V rámci veletrhu cestovního ruchu Holiday World ve dnech 15.–16. února 2003 a také na výstavě Pragointerier (20.–23. 2.), budou moci návštěvníci zhlédnout v Křížkové paviilonu D na pražském holešovickém výstavišti expozici pražské zoologické zahrady, na které budou prezentovány zajímavé povodňové fotografie, seznámí se s projektem přestavby ZOO a přímo na veletrhu mají možnost adoptovat své oblíbené zvířátko. Nabízí se také poslední příležitost zakoupit roční vstupenku do ZOO před úpravou cen, které přinese zahájení nové sezony. (ist)

Za čím jezdí zastupitelé do zahraničí

Pavel Bém se při své první zahraniční oficiální cestě setkal s vídeňským starostou Michaelem Häuplem. Vztahy mezi Prahou a Vídní se rozvíjejí od roku 1990 i přes to, že nejsou podloženy žádnou smlouvou a partnerstvím.

Je zvláštní, jak nedůvěřivý máme my Češi postoj k zahraničním cestám politiků či úředníků. Nejezdí se do ciziny jenom na rekreaci? Výjezdy po Čechách projdou bez problému (jako kdyby se u nás nenabízely žádné požitky), ale jakmile představitel opustí rodnou hroudu, sledují ho žárlivé zraky. Svědčí o tom desítky zahraničních cest prezidenta Václava Havla, ale stejně nedůvěřivě se hledí i na výjezdy

představitelů měst. Možná tím spíš, že od měst se žádný mezinárodní kontakt neočekává.

Programy zahraničních cest přitom bývají zpravidla k nahlédnutí a i laikovi z nich může být jasné, že o odpočinek se zrovna nejedná. Jako příklad vezměme lednovou cestu primátora Béma do Vídně, kam ho pozval tamní starosta Michael Häupl. Začínala ve středu večer: po 18. hodině přijed

a ubytování v hotelu, v 19.30 pracovní večere s představiteli města, několika úředníky a českým velvyslancem v Rakousku Jiřím Grušou. Ve čtvrtek ráno v 9.15 odchod z hotelu, v 9.30 jednání s ředitelem vídeňského magistrátu (za přítomnosti několika dalších; tématem byla správa města a protikorupční opatření), v 11 hodin jednání s drogovým koordinátorem, v polední oběd se starostou a dalšími, a hned po obědě odjezd do Prahy. Stručný, protokolem definovaný program.

I když význam mnoha zahraničních návštěv spočívá především v tom, že spolu zástupci dvou zemí vůbec komunikují (a tudíž by leckdy vskutku mohla stačit i lehká, odpočinková konverzace), jde zpravidla o cesty s detailně připraveným programem, na kterém se často docela

dlouho a náročně předem pracuje. Zejména naši němečtí sousedé prosluli nesmírnou pečlivostí: i zahraniční návštěvy běžných úředníků tu mívají podrobný rozpis a tematický scénář, a končí se zevrubnou zprávou o průběhu. Politici musejí ovšem stihnout víc a rychleji, přičemž si nevydechnou ani při jídle, neboť zejména tady se od nich čeká nejvíce moudrých postřehů...

A proč by měli vyjíždět představitelé měst? Především proto, že za hranicemi se lze leccos naučit, a řada problémů, s nimiž se potýká Praha, ve vnitrozemí nemá obdoby. Ale také proto, že hranice, ještě před nedávnem mírně neprostupné, pomalu ztrácejí význam a navazování kontaktů přestalo být výsadou prezidentů či ministrů. Evropa se opět stává územím, kde mohou komunikovat všichni se všemi. (cyk)

Seminář o nás a o Evropě

Společnost pro evropský dialog pořádá další vzdělávací akci s tematikou české integrace do Evropské unie. Seminář „Cizinci, migrace a rasismus: Česko a vstup do EU“ se koná v neděli 16. února od 9.30 do 13.30 hodin přímo na magistrátu. Do Velkého zasedacího sálu Nové radnice na Mariánském náměstí můžete přijít i vy – vstupné se nevybírá.

Na semináři vystoupí i zahraniční hosté. „Chceme prodiskutovat téma, o kterém se zas až tak moc nemluví, a upozornit na rozdíly mezi námi a jinými zeměmi.“ řekl zastupitel Miroslav Prokeš. „Například v Německu dala vláda na prevenci pravicového extremismu 670 milionů eur a naše vláda na tyto účely uvolnila jen 6 milionů korun.“

Třeba také do roka a do dne...

Tohle obří kluzišť byste našli přímo před vídeňskou radnicí. Není to poprvé, co se prostor před ústřední budovou města proměnil v hladkou a mrazivou plochu, v ledový magnet, který přitahuje stovky lidí. Někteří si přijdou zabruslit, další tu provozují oblíbený sport „Eisstockschiessen“, jiní se zase přicházejí podívat a jen se tak sklouznout.

Vídeňský ledový sen, jak se kluzišti uprostřed města říká, vzniká vždy kolem dvou týdnů. Pro vytvoření hladkého povrchu je třeba 160 000 litrů vody. Přímo před pražskou radnicí se – podle dostupných informací – žádný podobný podnik doposud neplánuje. I když... Tuhle se bruslilo vlastně jen kousek odtud, na Ovocném trhu. A my se dodnes domníváme, že jsme to inspirovali pěknou fotografií v loňských Listech, kde jsme vám už vídeňský „ledový sen“ představili. Povede se to zase? (Kéž bychom pak inspirovali i počasí a nebylo celou zimu pět nad nulou...) (q)

Redakční fotofejeton

I ti svatí jsou v Praze přeče jen „naši“. Cožpak jinde ve světě jim racek sedne na hlavu tak po domáčku, jako na Karlově mostě? Foto: ČTK

Praha – světová domácká metropole

„Vidím město veliké, jehož sláva hvězd se bude dotýkati,“ vzkázala před časem dobová prognostička. Na světové poměry se to ovšem splnilo jen ve druhé části; co se velikosti týče, měly tehdy patrně jiná měřítka. Nicméně sláva Praze dnes vskutku nechybí – a pozoruhodné je, jakou metodou ji vlastně vydobyla. Vždyť nebyla nikdy ani nejbohatší, ani nejmocnější, o rozlehlosti ani nemluvě. Odpovídá to vůbec dnešní logice?

Prochází-li člověk městem, napadne ho, že naši předkové spíš než na sílu a na peníze v rozhodujících chvílích vsadili na krásu a na vzdělanost. Samozřejmě, dnes ani jedno z toho není v popředí zájmu, ale podle všeho to byla trefená sázka; jinde právě tohle uměli méně. Ovšem ještě jedno kouzlo

Pražané ovládali lépe než jiní: nebáli se světa a otevírali se mu, a přitom si zároveň jaksí „hleděli svého“. Uměli obojí spojit dohromady – připustit vlivy vskutku mezinárodní a přiložit ruku k dílu (svoji, ne cizí). Spojit „svě“ a „světové“ se ovšem daří málokdy: s oblibou buď světu podlézáme, případně bez rozvahy přejímáme kde co, anebo máme tendenci schovat se za pec, utěsnit hranice, nesrovnávat se, nesouperit. Jenomže tím se Praha hvězdá nedotkla; návod na onen „pražský fenomén“ zůstane, zdá se, stále týž: být otevřený a odvážně připouštět leccos, ale přitom porovnávat, přesně nazývat, kriticky hodnotit. A pracovat. Ještě před sto lety to Praze skvěle svědčilo. Nu – a v přítomnosti se to, doufáme, znovu učíme. (cyk)

Primátor Pavel Bém: „Požadavky taxikářů jsou nehorázné!“

Foto: Jana Štrejčková

Zvýšení cen v taxislužbě je prozatím v nedohlednu. Rada hlavního města přerušila jednání o návrhu na zvýšení cen v taxislužbě, vedení města se k projednávání této otázky vrátí až v průběhu března.

Taxikáři jsou nespokojeni, rádi by si za kilometr účtovali přinejmenším o čtyři koruny víc, dvacet šest korun namísto dosavadních dvaadvaceti. Vedení města však prozatím usu-

povat nehodlá – o zvyšování cen se má jednat až poté, co se prokazatelně zvýší kvalita služeb. Z výsledků pravidelných kontrol, které magistrát dlouhodobě provádí, je ovšem zřejmé, že žádný velký posun nenastal. Předražení a nedodržování předpisů je stále neuvěřitelně častou záležitostí: většina kontrolovaných taxikářů nedodržuje předpisy, pětatřicet procent z nich předražuje služby.

Rovnice o dvou známých

Primátor Bém má pro současnou situaci v pražské taxislužbě snadno srozumitelný přírůstek, pochopitelný pro malého školáčka: „Každý ví, že jedna a jedna jsou dvě. V našem případě jedna jednička znamená kvalitu, druhá poctivost taxikářů. Dvojka v součtu je cena. Prozatím je šokující a naddále neúnosné, že 70 % z provedených kontrol vyznívá v neprospěch taxikářů. Ano, je to tak: sedm z deseti

taxikářů ignoruje uvedenou rovnici. Polovina z nich je nekvalitní, druhá polovina je nepoctivá. Teprve zvýšení kvality této služby spolu se vzrůstem poctivosti, s jakou bude poskytována, může přinést i zvýšení tarifu. Nemůžeme se zkrátka bavit jenom o pravé straně rovnice.“

Co taxislužba městu přináší?

To, že se pražští taxikáři svými svéráznými způsoby probíjeli do bedekrů zahraničních turistů, je samozřejmě velkou ostudou města – a dokud se poměry v taxislužbě výrazně nezlepší, odradí Praze mnoho potenciálních návštěvníků. Vždyť kdo by se hrnul do města, kde se dějí takové příběhy, jaké se hromadí na webu www.praha-mesto.cz? Jen námátkou: 22. ledna jeli kontroloři z náměstí Republiky na náměstí Jiřího z Poděbrad a taxikář Pavel Grill jim naučtoval o 270 korun víc – přičemž už má na kontě předražení o 480 korun z dubna minulého roku. Taxikář Josef Surmaj 28. ledna předražil cestu z Perštýna na Moráň o 400 korun. Na totéž místo jel týž den Jindřich Cestř z Arbesova náměstí a řekl si o 115 korun víc.

Přijde jim to draho

Za tohoto stavu věci se taxikáři navýšení tarifů nedočkají. Politika radnice je jasná a srozumitelná – taxikářům se prostě vyjde vstříc, až nebudou krást. Ti poctiví na to bohužel doplatí, protože jinak by se o zvýšení cen dalo jednat docela jistě. Takto musejí počkat, až se jejich kolegové odnaučí okrádat zákazníky. (vf, q)

Jitka Molavcová: „Praha – to je moje potěšení, stejně jako travička zelená“

Pokračování ze str. 1

Dámy, která má jiskru, rozdává lásku a všude, kam vstoupí, se slunce rozsvítí.

Inscenace muzikálu J. Bareše Romeo a Julie, kde si občas s chutí zahrají chůvu, se z utopené Spirály přestěhovala do divadla U Hasičů a své útočiště možná najde i v divadle J. Grossmanna. Na jaře chystáme obnovenou premiéru utopené zpěvo-hry V. France a J. Suchého Pokušení svatého Antonína a dále představení Život je náhoda v obnošené vestě, hry, která spatřila světlo světa těsně před povodní.

Dotýkáte se i duchovní literatury a vážné hudby...

Ano, zejména ve společných pořadech s Alfrédem Štrejčkem či Štěpánem Rakem. Kromě představení pro dospělé vystupují i pro děti. Pořád se jmenuje Zpívanky a pohádky a je založený především na lidové písni. Myslím si totiž, že lidová písnička je základem k hudebnímu vnímání. Mám velkou radost, když děti se mnou zpívají a je nám spolu dobře.

Uslyší Vás diváci v nejbližší době v některém rozhlasovém pořadu a uvidí Vás na televizní obrazovce?

V Českém rozhlasu pravidelně uvádím Hajaju, dále pořád A ještě něco navíc. Každý měsíc se v rádiu setkávám se zajímavými osobnostmi v pořadu Před písničkou smekni, který rovněž uvádím. Z dopisových ohlasů soudím, že to posluchače zaujalo a doufám, že budeme pokračovat.

Chystám se i na jeden zajímavý televizní projekt. A přitom všem se nestačím divit, jak ten čas letí a uvědomuji si, že život není zátiší.

Večerníček Káta a Škubánek s Vaším hlasem je nezapomenutelný. Můžeme se těšit na další pohádky, které budete „namlouvat“?

Vyprávět pohádky – to mě moc baví. Káta a Škubánek se možná dočká dalšího pokračování. Už teď se těším na pozvání do nahrávacího studia.

Budete po předěšlém úspěchu opět moderovat Cenu Thálie?

Desátý, slavnostní ročník Thálie bude tentokrát setkáním nejen kulturní veřejnosti, ale všech těch, kteří kdy Thálii uváděli. Dramaturgie celého večera se tedy bude lišit od ročníků minulých.

Jaký je Váš vztah k Praze?

Praha – to je moje potěšení, stejně jako travička zelená. Mezi námi je vztah různobarevný, trvalý, něžný. Praha je moje sestra, matka, babička, dcera. Skrývá v sobě mystiku dávných věků, prozařuje zvláštní energií, má magickou přitažlivost. Ráda chodím pěšky – tak rychle, že odradím každého, kdo by se chtěl se mnou projít. Prahu miluji, když je vylidněná, všichni odjedou na chalupy a to přichází moje chvíle, abych chůzi zpomalila a v klidu vychutnala pražské uličky, zákoutí, památky.

Stávám se poutníkem, který volným krokem překročí práh povrchnosti a nahlédne za masku současného uspěchaného světa. (ist)

Foto: Jana Pertáková

RYCHLÉ ČTENÍ

Soubory divadel, která „odnesla voda“, hrají i v této sezóně. Jen se trochu hůř hledají. Aby se v tom potenciální diváci mohli co nejlépe zorientovat, nabízíme malý přehled toho, co se dá z repertoáru „utopených divadel“ v nejbližších dnech vidět.

HUDEBNÍ DIVADLO KARLÍN

hraje v **Kongresovém centru Praha** – Společenský sál, vchod č. 5, vždy od 19.00 hodin
12. 2. – **Zpívání v dešti** – B. Comdenová, A. Green, N. H. Brown, A. Freed
13. 2. – **My Fair Lady** – F. Loewe, A. J. Lerner
17. 2.–18. 2. – **Zpívání v dešti** – B. Comdenová, A. Green, N. H. Brown, A. Freed
19. 2. – **Chicago** – J. Kander, F. Ebb, B. Fosse
21. 2. – **Hello, Dolly!** – M. Stewart, J. Herman

DIVADLO SEMAFOR

hraje v **Divadle Minor** ve Vodičkově ulici od 19.30 hodin
15.–16. 2. a 24.–26. 2. – **To nám to pěkně začíná** – povodňová revue

...a také v **Divadle Solidarita** (Praha 10, Metro Strašnická) v 19.00 hodin
22. 2. – **To nám to pěkně začíná** – povodňová revue

DIVADLO V DLOUHÉ

hraje ve **Studios Švandova divadla** na Smíchově od 19.00 hodin
13. 2. – **Don Juan a Faust** – Ch. D. Grabbe
24. 2. – **Kabaret Vian** – Cami – B. Vian, P. Cami

...a také v **Divadle Na zábradlí** od 19.00 hodin
16. 2. – **Garderobiér** – R. Harwood

...a také v **Divadle Komédie** od 19.30 hodin
18. a 21. 2. – **Soudné sestry** – T. Pratchett, S. Briggs

...a také v **Divadle na Vinohradech**
23. 2. – **Běsi** – F. M. Dostojevskij, A. Camus

DIVADLO ARCHA

hraje v **Divadle Ponoc** v Husitské 23a
17. 2. – **Dílno CandoCo** – představení tanečního workshopu
20. 2. **Divadlo Vizita: Vítězný ponor**
21. 2. **Divadlo Vizita: Ještě Lenka?**
26. 2. **Dům hluchého** – Quinta del Sordo

DIVADLO NA PRÁDLE

hraje v **Divadle v Celetné**
15. a 22. 2. – **Popeleční večere** – B. Kuras
24. 2. – **Plánka** – F. García Lorca

DIVADLO POD PALMOVKOU

je během února na zájezdech, ale již v březnu se vrátí zpět na svou scénu.

Občané, rozejděte se!

I svoboda shromažďování má svá pravidla – každé shromáždění je nutné předem oznámit

Každý člověk má svá práva, to ví v jednadvacátém století snad každý. Jedním z nich je i právo shromažďovací, které je úzce svázáno s právem na svobodu projevu. V Praze spadají záležitosti kolem shromáždění pod magistrát, konkrétně pod odbor občanskosprávních agend.

Shromáždění, protestní pochody a manifestace jsou normální součástí života v demokratické společnosti. Ošetřeno to je na mnoha místech: ve dvacátém článku Všeobecné deklarace lidských práv, v jedenáctém článku Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, v devatenáctém článku Listiny základních práv a svobod...

Pokud se chystáte nějaký takový podnik uspořádat, je dobré vědět, že k právům patří i trocha povinností. Každé shromáždění je nutné předem oznámit Magistrátu hlavního města

Prahy, a to alespoň pět dnů před jeho konáním. Toto oznámení musí být dodáno v písemné podobě – formuláře jsou k dispozici v informačním středisku magistrátu nebo na internetu (blíže v rámečku). Do 72 hodin po oznámení může být shromáždění zakázáno. „Zákaz nepoužíváme příliš často. Vlastně hlavně v situacích, kdy je na totéž místo ve stejnou dobu oznámeno shromáždění jiné. Lze také zakročit v případě, že se účel shromáždění podstatně odchýlí od skutečnosti, které svolavatel akce původně oznámil. Pak můžeme shromáždění rozpustit na místě, jako se to stalo 11. ledna při pochodu pravicových extrémistů židovským městem,“ vysvětluje Mgr. Tomáš Lejnar z odboru občanskosprávních agend.

Pokud při shromáždění plánujete postavit pódium či informační stánek, musíte požádat také o zábor veřejného prostranství. Ten zpravidla povoluje –

Magistrát proti pochodu pravicových extrémistů 11. ledna zakročil, občané ho v tom podpořili.

Foto: ČTK/René Voltík

Oznámení o shromáždění lze podat

- v hlavní podatelně na Mariánském náměstí 2 v přízemí v č. 5, a to od pondělí do čtvrtka mezi 7.45 a 18.00 hod., v pátek pouze do 16.00 hod.
- na odboru občanskosprávních agend na náměstí Franze Kafky 3, v 1. patře v č. 125
- poštou na adresu:
Magistrát hl. m. Prahy
odbor občanskosprávních agend
110 01 PRAHA 1

za úplatu – úřad té městské části, ve které se má shromáždění konat.

Podrobnější informace i úplné znění zákona o právu shromažďovacím jsou

dostupné na městském webu, na adrese www.praha-mesto.cz: stačí kliknout na „Přehled oznámených shromáždění“ a otevře se vám vzhled do situace

v Praze. Najdete tu zmíněné znění zákona, formuláře pro oznámení akcí, přehled oznámených shromáždění, která se chystají v nejbližších měsících. (q)

Další miliony na prevenci kriminality

Městský kamerový systém se opět rozrostne. Praha zaplatí 50 milionů, další peníze by mohl poskytnout stát v rámci programu prevence kriminality. Praha se do něj zapojila před šesti lety.

Ministerstvo vnitra, které speciální program prevence kriminality dotuje, za posledních šest let poskytlo Praze už téměř 36 milionů korun. Děje se tak na základě projektů, které předkládají města s výraznou pouliční kriminalitou a rozmáhající se distribucí drog. Praha do těchto projektů přispěla zhruba sedmnácti miliony a poslední dobou se jim věnuje více než stát. „Přestože v posledních dvou letech jsou dotace od státu mizivé, Praha ve svém důrazu na prevenci kriminality nepoleví,“ uvedl Petr Hulinský, náměstek primátora, který má tuto oblast v péči.

S finanční podporou státu vznikl v Praze například městský kamerový

Volný čas dětí – velké téma. Takto by ho trávit nejspíš neměly, nicméně podobné obrazy byste v Praze asi spatřili často.

Foto: Bohumil Dobrovolský

systém, ale také tzv. „Dům na půl cesty“, který pomáhá zejména mladým lidem z dětských domovů či po návratu z věznic s adaptací do normálního života. Ze stejných prostředků také zahájilo svůj provoz mobilní informační centrum městské policie, které Pražanům na různých místech nabízí rady a pomoc. Další peníze putovaly na program pro trávení volného času dětí a mládeže v různých částech Prahy.

Letos Praha v podobných projektech žádá přibližně o 7 milionů korun. „Kromě dalšího rozšiřování městského kamerového systému a podpory nápadů na trávení volného času se letos zaměříme především na to, aby obyvatelé měli opět o něco více informací o možnostech obrany proti nejčastěji se vyskytujícím druhům kriminality a o správném chování v případě trestného činu či podezření z něj,“ uvedl Petr Hulinský.

Chcete získat peníze na boj proti kriminalitě?

V rámci grantu určeného k prevenci kriminality může dostat peníze každý, kdo včas předloží zpracovaný projekt, odpovídající vyhlášeným kritériím. Odborná komise doporučí, zda vybraný projekt bude podpořen penězi ministerstva vnitra nebo přímo z městské pokladny. V prvním případě rozhoduje o dotaci Republikový výbor pro prevenci kriminality, v druhém pak Rada hlavního města Prahy. Potřebné formuláře k podání žádosti jsou k dispozici na magistrátním oddělení prevence kriminality (telefon 236 002 845). Priority v prevenci kriminality vyhláší město vždy v září, projekty přijímá v listopadu.

Pozvánka na ples

Pod záštitou primátora hlavního města Prahy Pavla Béma se uskuteční 22. února od 19.30 hod v hotelu Praha 3. ročník Reprezentačního plesu občanského sdružení PROSAZ.

Ples je určen na podporu činnosti tohoto sdružení a podporu vzájemné integrace.

Cílem činnosti občanského sdružení PROSAZ je sociální rehabilitace občanů se zdravotním postižením, obhajoba jejich právem chráněných zájmů a realizace programů přispívajících ke společenské integraci občanů se zdravotním postižením. Sdružení se snaží nenásilnou zábavnou formou zbavovat občany deprese, traumata a nezájmu, které jsou způsobené vlivem jejich postižení. K tomuto účelu se ukázaly jako nevhodnější různé rekondiční rehabilitační pobyty spojené se sportovními a kulturními společenskými aktivitami.

Ach ty tržnice – bude to ještě nadlouho?

Jak se v loňském roce „pouličně“ prodávalo a kontrolovalo

Neforemné igelitové přístřešky, které se vzdouvají při sebemenším náporu větru, skládací stoly přeplněné rádobry značkovým zbožím, všudypřítomní vietnamští prodáváci, kteří lámanou češtinou lákají kolemjdoucí k nákupu čehokoliv, to je obrázek kultury prodeje na ulicích a ve svérázných „nákupních centrech“, hyzdicích naše hlavní město.

Hitem se v poslední době staly stánky s čínským rychlým občerstvením, kde si za relativně nízký peníz můžete vybrat z ušmudlaného jídelního lístku něco s rýží, případně kantonské závitky, zhotovené z blíže neurčené masové směsi. O tom, že tyto lidové bufety nesplňují ani základní hygienické normy, nemůže nikdo pochybovat.

I když jsou tržnice, restaurační zahrádky a další místa pracovníky Magistrátu hl. m. Prahy a úřadů městských částí Prahy ve spolupráci se strážníky Městské policie trvale kontrolovány, stále to zjevně nestačí. Doslova se v tomto případě nabízí věta, která je i názvem jednoho televizního

pořadu – Jak na to? Opakovaně je zjišťována řada nedostatků: prodává se zboží, které se v centrální části města prodávat nesmí (například textilní zboží, brýle proti slunci atd.), stále je porušován zákaz pouliční pochůzkové reklamy.

Za porušování tržního řádu bylo v roce zahájeno v 86 případech správní řízení o uložení pokuty (sankce může podle zákona o hl. m. Praze činit až 200 000 Kč). Ve správním řízení bylo vydáno 69 rozhodnutí, z toho v 53 případech rozhodnutí již nabylo právní moci. Předání vymahatelné pohledávky exekučnímu oddělení odboru daní a poplatků a cen MHMP k vymáhání bylo provedeno ve dvaceti případech. Celková výše uložených (i nepravomocných) pokut dosáhla 514 500 Kč. K 9. lednu letošního roku byly uhrazeny pokuty v částce 194 000 Kč a vymáhány jsou pokuty ve výši 133 500 Kč.

Zřejmě však i přes snahu kontrolorů jsou dosud realizovaná opatření, pokuty, sankce a správní řízení na nepoctivé pouliční prodejce jen malým strašákem. Jaké se nabízí řešení? Dále

rozšířit počet kontrolorů? Zvýšit pokuty za zjištěné přestupky? Odebírat živnostenská oprávnění? Na výše zmíněnou otázku zdánlivě není snadné nalézt jednoduchou odpověď. Současné znění tržního řádu a dalších předpisů však už nyní poskytuje dostatečný prostor k postihu všech nepoctivců.

Jde jen o důslednost, s jakou se kontroly budou i v letošním roce provádět. Výsledná čísla roku loňského nejsou totiž povzbudivá a pro úředníky v roli kontrolorů příliš lichotivá: ve srovnání se zjevnou skutečností by měl být postih daleko přesvědčivější a razantnější. (ist)

Foto: Bohumil Dobrovolský

Praha opět míří do Cannes

Od 4. do 7. března se naše hlavní město znovu bude ucházet o přízeň zahraničních investorů na nejprestižnějším světovém veletrhu nemovitostí a investičních příležitostí MIPIM 2003. Proslulý Festivalový palác francouzského letoviska Cannes se již po dvanácté stane místem setkání nejvýznamnějších investorů, developerů, realitních makléřů, zástupců světových bank, měst i celých regionů. Francouzští organizátoři očekávají rekordní účast osmnácti tisíc účastníků, prezentujících se na 17 tisících m² výstavní plochy.

Praha, stejně jako všechny ostatní evropské metropole, nemůže ani letos na veletrhu chybět. Svůj vlastní stánek o ploše více než 100 m² zde bude mít již poosmé v řadě za sebou. V rámci oficiální prezentace hlavního města se spolu s pražskou radnicí na veletrhu představuje v rámci Sdružení Praha – MIPIM i pět firem, které svým úspěšným působením dokazují kvalitu investičního prostředí nejen v Praze, ale i v celé České republice. Tuto pětičlennou investorskou či developerskou společnost BESTSPORT, IKANO Properties, PASSERINVEST Group, Skanska Property Czech Republic a Trade Centre Praha. Celkem tak návštěvníci uvidí v pražském stánku na dvacítce projektů realizovaných na území hlavního města. Za všechny jmenujme alespoň technologický park Běchovice, multifunkční projekt Obecní dvůr, administrativní komplex BB Centrum, kancelářskou budovu Vysočanská brána, multifunkční projekt Stará Celnice či

novou halu Sazka Arena pro mistrovství světa v ledním hokeji 2004. Na organizaci prezentace města Prahy se významnou měrou podílí Hospodářská komora hlavního města.

Praha budou na veletrhu zastupovat primátor Pavel Bém, náměstek primátora Jan Bürgermeister a radní Pavel Klega. Člen zastupitelstva Jan Kasl je navíc již podruhé předsedou odborné jury soutěže MIPIM Awards, v níž se udělují prestižní ceny za nejlepší světové projekty uplynulého roku. I Česká republika měla letos v soutěži svého zástupce: v kategorii administrativních budov se o nominaci ucházelo BB Centrum společnosti PASSERINVEST Group, ověřené již u nás titulem Best of Reality 2002 za nejlepší nový kancelářský projekt. Mezi nominované projekty se však BB Centrum nedostalo. Vítězové MIPIM Awards budou vybráni ze tří nominací v každé z pěti kategorií přímo účastníky veletrhu a vyhlášení na galavečeru 6. března.

Praha ve spolupráci s Brnem a Ostravou uspořádá v rámci veletrhu konferenci s názvem *Česká republika na*

prahu Evropské unie: příležitost pro investice a development. V uplynulém ročníku se obdobně laděná konference set-

kala se značnou odezvou. S přispěvkem města Prahy vystoupí letos pražský primátor Pavel Bém. (AMI)

Není žádný důvod k jakékoliv panice

Reforma zdravotnictví je zcela pochopitelně předmětem zájmu širokých vrstev obyvatel – vždyť zdraví je záležitostí každého z nás. V této souvislosti se celkem zákonitě vynořuje spousta nepodložených informací, spekulací a fám, které ve svém důsledku mohou vyvolávat značnou nejistotu. Právě proto pokládám za svou povinnost informovat veřejnost o současné situaci v systému pražského zdravotnictví, zejména s pohledem na množství se dotazy na zajištění lékařské služby první pomoci.

Pravdou je, že se skutečně intenzivně připravuje nový celoměstský systém Lékařské služby první pomoci (tzv. pohotovosti), spočívající v převodu kompetencí z městských částí přímo pod hlavní město Praha. Představy zástupců městských částí se sice poněkud liší v názorech na způsob řízení a centralizaci, na možné sloučení se Zdravotnickou záchranou službou anebo na případnou dislokaci jednotlivých pracovišť. Nezanedbatelná je také skutečnost, že i po odečtení úhrady od zdravotních pojišťoven vynakládáme na provoz „pohotovostí“ ročně několik desítek milionů. Snahou hlavního města Prahy je tuto činnost zefektivnit, samozřejmě při zajištění odpovídající úrovně zdravotní péče, včetně dostupnosti všem občanům a návštěvníkům Prahy. Mezi negativní stránky, které nyní řešíme, patří obtížné vymahatelné úhrady za ošetření některých návštěvníků Prahy, nepojištěných cizinců a bezdomovců, dále zneužívání „pohotovostí“ některými občany, kteří si zapomněli nechat napsat recept

v běžných ordinčních hodinách a nahrazují to návštěvou na „pohotovosti“ apod.

Lékařská služba první pomoci je i pro tento rok plně zajištěna pro občany všech městských částí a nikdo se nemusí obávat, že by se mu v případě nějaké náhlé nevolnosti či jiných náhlých zdravotních potíží nedostalo odpovídající lékařské péče, a to jak všeobecné, tak i dětské a stomatologické.

Právě v těchto dnech dokončujeme sběr všech potřebných dat, majících souvislost se zdravotní lékařskou službou. Jakmile tyto informace vyhodnotíme, zpracujeme analýzu a pak i projekt zajišťování této zdravotní péče. Jednotlivé alternativy budeme samozřejmě konzultovat jak s lékaři, tak se zdravotními pojišťovnami a s dalšími odborníky.

Hledáme takovou alternativu, která zajistí občanům optimální podmínky pro využívání Lékařské služby první pomoci, a to především z hlediska péče o zdraví, ale i z hlediska možnosti technického zajištění a dostupnosti. Chtěla bych ubezpečit všechny občany, že budou včas informováni o schváleném celoměstském systému zajišťování Lékařské služby první pomoci, s dostatečným předstihem před jeho realizací.

Mgr. Hana Halová,
radní hlavního města Prahy

Mezinárodní den průvodců

Turističtí průvodci po celém světě každoročně 21. února oslavují Mezinárodní den průvodců. Při této příležitosti pro své spoluobčany

bezplatně pořádají prohlídky místních pamětihodností, které si zaslouží hlubší poznání i péči místních obyvatel.

Zároveň upozorňují na důležitou úlohu profese průvodců v turistickém průmyslu. Vždyť průvodci často bývají jedinými vyslanci místa, s kterými návštěvník přijde do osobního kontaktu. Mohou tak napomáhat propagovat svou zem, kraj či město, místní památky, kulturu i životní styl. Také *Asociace průvodců ČR* letos připravila při této příležitosti bezplatné prohlídky Prahy. Prohlídky se konají 21. února od 14 hodin. Sraz zájemců o prohlídku Pražského hradu je před Jízdnárnou Pražského hradu, zájemci o prohlídku Malé Strany a Starého Města se sejdou před Senátem na Valdštejnském náměstí. Školní a jiné skupiny se mohou telefonicky ohlásit předem na pražském tel. č. 235 356 904.

Asociace průvodců ČR
Škrétova 6/44, 120 59 Praha 2
www.asociacepruvodcu.cz
e-mail:
asociacepruvodcu@seznam.cz

Skautské desetitisíce pro mateřskou školku

Srpnové ničivé povodně citelně zasáhly i skautské klubovny v Karlíně a na Libeňském ostrově a také střediska vodních skautů, jejichž loděnice jsou u Vltavy. Skauti se samozřejmě ze všech sil pustili do odstraňování následků škod. Hledaly se cesty, aby se mohli zapojit i ti nejmladší ze základny v junáckém Pražském kraji A. B. Svojsíka. Jednou aktivitou byla víkendová služba v pražské ZOO, která probíhala po celý loňský podzim, další byla vánoční sbírka.

Na Skautskou vánoční sbírku, kterou uspořádala Pražská rada Junáka, se skauti připravovali už od září: ve většině pražských skautských středisek se začaly vyrábět vánoční dárky, suvenýry a drobné upomínkové předměty z pří-

rodních materiálů. Na tradiční akci Vánoce Prahy 6 v Dejvicích se skauti a skautky střídali při prodeji výrobků dětí.

Stovky dětí z téměř 30 pražských středisek připravily na 800 výrobků! Napomohli i mimopražští a šlo o skutečně výtvarně zdařilé a užité rukodělné předměty a výrobky. Výsledek prodeje předčil očekávání.

Vlastní prodej obětavě zajišťovali především skauti a skautky z 31. střediska Polaris, což v mrazivých dnech na sklonku roku bylo náročné. Ale vylapilo se to: většina dětských výrobků se prodala a skauti tak získali 20 tisíc korun. Celý výtěžek sbírky bude během února předán Městské části Praha-Velká Chuchle na obnovu povodněni zničené mateřské školky.

Společenská sezona v plném proudu

Dlouhé zimní večery přímo vybízejí k návštěvám plesů, balů a karnevalů, jejichž sezóna v těchto týdnech právě vrcholí.

Tak například již po šesté od svého znovuoživení připravil svůj reprezentační ples Obecní dům na sobotu 8. března od 20 hodin. Bohatý program čerpající z různých hudebních žánrů bude probíhat hned v několika sálech najednou. Ve Smetanově síni se mimo jiné představí Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK s dirigentem Bohumilem Kulínským, Pražský komorní balet a orchestr Karla Vlacha se sólisty Petrou Černočnou, Josefem Laufrem a Jana Kirschner se skupinou. K tanci bude hrát také Brněnská Moravěnka a Cimbálová muzika Jiřího Janouška ve Sladkovského sále a v Grégrově sále je připravena diskotéka. Vstupenky jsou k dostání v Kulturním a informačním středisku Obecního domu, v síti TicketPro a v cestovní kanceláři Fischer.

Srdce v tanci je název II. reprezentačního seniorského balu, který je připraven na sobotu 22. února od 18.30 hodin v hotelu Arcotel Teatrino v Bořivojově ulici v Praze 3. Bal pořádá Občanské sdružení Remedium Praha a vstupenky, které je možno zakoupit na adrese uvedeného občanského sdružení (Vinohradská 176, Praha 3), jsou slosovatelné.

Velký sál Lucerna bude místem, kde v sobotu 29. března od 19.30 hodin začíná Plážový ples Karibik. Ples pořádá pod záštitou primátora hl. m. Prahy Duha – sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi. Na programu bude mimo jiné i výuka salsy a soutěž v předtančení středních škol. Vhodným oblečením na ples jsou trička, šortky a letní šaty. Výtěžek plesu bude věnován na prevenci rasismu a intolerance mezi mládeží. Vstupenky je možné zakoupit v Lucerně, Duze (Senovážné nám. 24, Praha 1) a v předprodejích TicketPro. (ist)

Komu držíte palce? Pachatelům nebo strážníkům?

V lednovém vydání Listů jste vyzvali čtenáře, aby se vyjádřili k bezpečnosti v Praze. Já bych se rád podělil se čtenáři o bezpečnosti na pražských ulicích.

Tak trochu pesimisticky uvažují, zda by i u nás stačilo opatření, o kterém již v roce 1937 informoval čtenáře časopis AHOJ. Píše se zde: „Severoamerický stát Tennessee zavádí nové tresty za opětovné překročení dopravních předpisů, obzvláště za rychlou jízdu. Provinilci jsou za asistence strážce nuceni celou hodinu chodit na křižovatkách hlavních ulic, aby na vlastním těle poznali, v jakém nebezpečí je chodec, když řidiči nedbají dopravních předpisů. Kromě toho jsou strážní voděni po ulicích, a každý má na prsou a na zádech připevněný plakát s nápisem: OHROŽUJI DOPRAVU ALIDSKÉ ŽIVOTY nebo ZABIL JSEM NEOPATRNOU JÍZDOU ČLOVĚKA apod.“ U nás by tato opatření byla určitě považována za porušování lidských práv. Navíc by se těžko sháněli policisté, kteří by tyto exekuce s provinilými řidiči prováděli.

A ještě jedna perlička – tentokrát z Rio de Janeiro. Řidiči, kteří v tomto

městě nesprávně zaparkují, již nedostávají pokuty. Policisté jim nalepí na přední i zadní skla jejich automobilů velké papíry s nápisy: PARKOVÁNÍ ZAKÁZANO! Poněvadž je papír přilepen speciálním vteřinovým lepidlem, jehož odstranění trvá i několik hodin, počet přestupků tohoto druhu se rapidně snížil.

S pozdravem

Alois Herodes,
Praha 2

Takhle zní jeden z pěkných čtenářských ohlasů. Co k tomu říci? Faktem je, že kdybychom měli vycházet jen z vašich dopisů a telefonátů, bylo by v Praze asi leccos jednodušší. V centru by nejezdila téměř žádná auta (většina z vás by zpřísnila zákazy vjezdu a posílila MHD), pouliční reklama by zmizela (ne naoko, ale doopravdy), taxikáři by přestali šidit (zbyla by jich ani ne polovina), hluční spolunájemníci by ztichli (jinak by je příslušný úřad vystěhoval) a kapsáři by dostali pěkně přes prsty. Jenomže máloco bývá tak snadné.

Kdyby nebylo městské policie, Praha by se dostala do závažných problémů

Alespoň tak soudí náměstek primátora hlavního města Prahy Rudolf Blázek. S prací strážníků za uplynulý rok je docela spokojen: „Efektivita městské policie je dobrá. Vloni zadržela 736 osob, to je o 56 víc než rok předtím, a nalezla 246 vozidel – to je téměř padesátiprocentní nárůst. Jak se osvědčila při povodních, si všichni pamatujeme, ale navzdory povodním také udělila o 25% více pokut než v roce 2001. To se sice někomu nemusí líbit, asi hlavně těm pokutovaným, ale o činnosti to vypovídá víc než dostatečně.“

Nicméně podívejme se na činnost městské policie přece jen podrobněji.

Co je městský strážník víc? Sociolog? Psycholog? Vyhazovač? Vychovatel? Rozhodně musí být v každém ohledu mužem pevných nervů, neboť ho čekají nejbizarnější lidská setkání. Nesmí se nechat vyvést z míry, když pachatel přestupku dělá, že nerozumí, místo občanského průkazu má roky staré potvrzení o odcizení dokladů a hlavně se donekonečna vrací s toutéž činností na totéž místo...

Noc na lince 156 aneb Co všechno musí absolvovat strážník

Říká se, že základem policejní práce je služba v ulicích. Snad. Je otázka, co o ní víme. U městské policie se slouží nejčastěji „dvánáctky“, střídání bývá kolem sedmé, začíná se krátkou instruktáží a končí sepisováním průběhu služby. Většina času probíhá v terénu.

Předvolání? To je jenom takový lísteček

„Jedte do té a té ulice, mám tady hlášení, že v ní všechna vozidla parkují bez povolení a není tam volné místo,“ sděluje strážníkům centrála. Zajímavé je, že ke špatně zaparkovaným vozidlům se jezdí nejčastěji na základě telefonátu některého z občanů – a nezřídka se stává, že občan kontroluje, jestli hlídka opravdu přijela. Běda, kdyby ne. „Všechna vozidla?“ opakuje jeden ze strážníků, „to bude tak jedno – dvě.“ V ohlášené ulici parkují bez povolení celkem tři, přičemž třetímu chybějí kola a kus kapoty. Strážníci na ně umístí „předvolání pro nepřítomného pachatele přestupku“. Řidič, který lísteček nalezne, by se měl dostavit na příslušné místo k projednání a k zaplacení pokuty. A když to neudělá? Nejspíš se nestane nic. Hrozí mu sice správní řízení, ovšem pravděpodobnost toho je v praxi nevelká. Strážníci jsou ohledně svého vlivu skeptičtí, ale poctivě vypisují všechny údaje.

Bezdomovci mají k hygieně na hony daleko

Na pražském hlavním nádraží jsou podivuhodná zákoutí. V místech mezi skleněnou čelní stěnou a zídou u vstupu do metra se usadila skupinka bezdomovců. Zabydleli se tu vskutku na měkkém: deky, látky, vypelchané kožešiny, mezi tím desítky tašek nacpaných typickou směsí hadrů, plechovek od piva a starých chlebů. Strážníci je vyzývají, aby opustili prostor, a bezdomovci se nijak nebrání. „Šéfe, můžeme si to sblít? Můžeme si to vzít s sebou,“ ptá se jeden z nich několikrát. Strážníci svolují, vzájemná domluva je vlastně docela vlídná, ale je zřejmé, že bezdomovci trochu hrají o čas. „Za čtvrt hodiny se vrátíme a běda, jestli vás tu ještě najdeme,“ varují je muži z hlídky. „Budou tam?“ ptáme se. „Nebudou. Dneska už ne. Ale zítra se vrátí, nebo přijdou jiní.“ A co na ně působí? Nic. Za starých časů je „esenbáci“ odváželi pár kilometrů za Prahu a některým „přilepšili“ obuškem. Nové metody zatím vynalezeny nejsou.

Soužití strážníků a bezdomovců se zdá být jako docela pohodové, ale není

takové vždy: od mnohých strážníků vyslechnou přívally sprostých slov, s některými se drve i prali. Časem bezdomovci ztratili agresivitu, alespoň vůči strážníkům, které už znají. Ale co s člověkem, který sedí, nechce se hnout, má na ruku vředy a na nohou hnis, který mu stéká do bot?

Někdo tam surově mlátí ženskou

...oznamuje kdosi na ulici strážníkům. Následuje rychlá akce: běh, ruce na pouzdrě se zbrani, stručné hlášení vysílačkou. V první řadě zastavit pranic, v druhé zjistit případná zranění. Rozuzlit celou věc bude ovšem o poznání zdlouhavější: napadené ženy byly podle všeho prostitutky, s nimiž si „pasáci“ vyřizovali dluhy tím, že je nechali zmlátit „gorilami“. Jedna žena je ochotna podat na útočníky trestní oznámení; případ přebírá Policie České republiky. „Budou to sepisovat několik hodin,“ komentují strážníci. „A to jsme jim přivedli i svědka, který je ochoten vypovídat, to se nepovede vždycky. Než všechno zapíšou, bude ráno, a ta ženská to potom odvolá. Docela to těm policistům nezávidím...“

Komu slouží nonstop bazary?

V centru hlavního města v poslední době přibýlo povázhlivé množství prodejen, které nemají zavírací dobu. Ne, že byste tu ve dvě ráno koupili rohlík

s máslem, nicméně mobilní telefon si můžete pořídit kdykoli. Dokonce i rádio, walkman či fotoaparát. Po celou noc máte velký výběr televizorů, cédéček, PC techniky... Ale nemusíte jen kupovat, můžete také prodat, a nejenom tohle: po celou noc můžete prodávat i barevné kovy, neboť výkupen nonstop je v Praze několik. To je, panečku, servis! Prostým selským rozumem je ovšem zřejmé, že pro slušné lidi tyhle provozovny nevznikly. Jistě, právně vzato se dopouštíme nepodloženého tvrzení, ale má snad běžný člověk zapotřebí prodávat v noci mobilní telefon nebo jet s kovem do sběrný? Dovedete si představit, že byste se odhodlali jít prodat svůj starý televizor ve čtyři ráno? A vzpomenete si o půlnoci, že byste si měli koupit mobila? Bohužel, naše právo (a především právní vědomí) ještě nedoznalo takového stavu, aby postihlo věci, které sice nejsou v zákonech, ale obecně bijí do očí. Nadto v posledních letech je slušnost čím dál tím méně vnímána jako ctnost – a čím dál víc ji zastihuje vychytralost a čirý pragmatismus. Co není zakázáno, je povoleno, a kde je škvíra v zákoně, rychle do ní! S tímhle obecným nastavením policisté ani strážníci nezmohou nic; to je docela jiný úkol.

Víte, kdo jsou to „ruličkáři“?

No jistě: ti, kteří směňují peníze z ruky do ruky a mají výhodný kurs. Jsou šikovní a často vám ve skutečnosti odpočítají méně bankovek, než slíbili, nebo vám mezi ně dovedně přimíchají jiné. Zklamaní cizinci pak volají strážníky o pomoc. Jenomže zpravidla bývá pozdě

a dokázat takový „obchod“ je zhruba nemožné, zvláště, když vás „ruličkář“ nikdy neviděl, na nic si nepamatuje a nemá u sebe žádné peníze. „Cožpak to těm cizincům nedojde?“ říkáte si. Ano – ale oficiální směnární jsou docela nemilosrdné, takže pouliční nabídka „tržního“ kursu je příliš lákavá. Bohužel.

Probůh, to všechno jsou prostitutky?

Projedete-li se Prahou v doprovodu městských strážníků, na leccos se pak díváte úplně jinak. Třeba ta půvabná, elegantně oděná žena před Stavovským divadlem, napohled dáma z vyšší společnosti – zajisté čeká, až z divadla přiběhne její manžel, který se u šatny zapovídá s kolegou bankéřem... „To je Ruska, která tu poskytuje erotické služby už docela dlouho. Musíme ocenit, že je docela stabilní – v zimě, v létě...“ glosují strážníci. Žena na nás pohlíží sebejistě, s mírně zdviženým obočím. Skupinka Bulharek na dolní konci Václavského náměstí své povolání nezapře. Pasy předkládají ochotně a šklebí se na policisty vyložené přátelsky. „Ty jsi tu nová?“ ptají se strážci pořádku „solistky“ o kus dál. „Bulgaria,“ odpo-

vidá žena – a odpoví tímto slovem na všechny otázky. S Bulharkami prý nejsou potíže, chovají se slušně a nemají s sebou žádný agresivní doprovod. S Romkami je to horší: jejich „pasáci“ je pokaždé oberou skoro o celý výdělek,

bez podezření už na žádnou ženu, která se třeba jen chvíli dívá do výloh. A co ten mladík opřený o zeď? „Kluci se tu moc neprodávají,“ dozvíte se. „Byl tu jeden, a ten byl převlečený za ženskou. Tohle bude nejspíš ruličkář...“

Kolik stojí odtah?

Započatý: 850,-
Dokončený: 1 300,-
První den čekání, než si přijedete pro auto: 150,-
Další den: 200,-
Bloková pokuta za špatné parkování: až 1 000,-
Pokud stojíte na místě vyhrazeném pro invalidy: až 5 000,-
Pokuta ve správním řízení: až 15 000,-

který ihned „investují“ v hernách; o vášnivé spory pak nebývá nouze. Pražské „uličky lásky“ ale v zimě vesměs zůstávají klidné a tiché, leden či únor jsou rozhodně mimo sezónu. Zato v létě prý stánky na zdejších tržištích fungují jako ideální místo nočních setkání: s večerem je opustí trhovi a pak se v nich „pracuje“ o sto šest. Policejní auto je míjí v půlmetrové blízkosti; tentokrát nikde nic. Strávíte-li ovšem půlhodinu v centru noční Prahy s patřičným výkladem, nejste schopni hledět

Ze státních policistů jsou spisovatelé

Strážníci, jak známo, nemohou tolik, jako policisté. Novela zákona jim přidala pravomoci, ale ještě chvíli potrvá, než přejdou do krve jim i jejich „klientům“. Omezení pravomocí má místy poněkud pitoreskní dopad: strážníci udělají zásah v terénu a státní policisté to potom sepisují. Pořídí protokol tak, jak to požaduje předpis, je ovšem práce, která by umožila leckoho. „Ani se

nedívím, že v terénu pak nejsou tak aktivní, podívejte se na ně – jenom tady chodí a nesnaží se o nic,“ komentují strážníci své státní kolegy. Ale jinak prý obě složky spolupracují výborně.

Co s zebrákem?

Muž před obchodním domem Tesco sedí v podivném zátíši: před sebou na zemi brašnu, před ní kelímek a pár mincí, vedle krabice levného vína. Pod

Poradíme – máme alespoň dobrý skutek

V jednosměrné ulici stojí auto zaparkované v protisměru, a u něj nešťasný řidič. „Auto je porouchané, sem jsme ho dotlačili z hlavní silnice, teď za mnou jede kamarád, aby mě odtáhl, ale já nevím, jak ho nasměrovat, jak se nemá vlastně dostat...“ Není to jednoduché: Helmova ulice rozhodně nepatří

sebou louži, jejíž složení raději nezkoumat: může to být rozlité víno, ale možná nejen to. Na gesta strážníků reaguje apaticky, balí se, pomalu se zvedá a naznačuje, že nechce klást sebemenší odpor: „Jasně, jasně...“ Strážníci čekají trpělivě – kdyby hned odešli, muž by se posadil zpátky. „Kdybyste si raději koupil rohlík místo toho vína,“ napomíná ho jeden z nich. „Jasně, jasně...“ přikyvuje muž, bere si krabici a odchází. Za jak dlouho se vrátí zpátky? Strážníci tipují, že tak za dvě hodinky...

Nové vysílačky – jenom kdyby fungovaly

Není všechno zlato, co se třpytí. Před nedávnem muži v terénu dostali k testování nové vysílačky. Motorola, navenek luxusní typ, patrně ne právě levný. Bohužel, v pražských uličkách má svoje „mrtvá místa“ – ve chvíli, kdy se potřebujete dorozumět, vysílačka jen chrčí. Strážci pořádku jsou z toho poněkud nesví, tím spíš, že mobily tu fungují bez problémů. Staré vysílačky prý také jsou slyšet všude, ale bylo by zapotřebí dát do nich nové akumulátory – což je investice, která patrně nikoho neláká.

k nejnámějším a nadto v Praze se jen málokdy někam dostanete přímou cestou. Jeden ze strážníků si bere mobilní telefon a trpělivě popisuje cestu. S dobrou místní znalostí se to přeče jen dá. Nakonec je to během hlídky možná nej příjemnější setkání – mimo jiné v něm není ani stopa marnosti. Tak jednoznačného pocitu si strážníci užijí vlastně málokdy.

Láká vás práce u městské policie?

Pokud se s vámi někteří z „pochůzkářů“ baví o platech, hovoří o 14–15 tisících čistého. V Praze, po deseti letech služby. Hrdí na to nejsou – práce jim připadá poněkud rizikovější než jiná, stejně placená. Proto se také k policii nikdo nehne a vstupní požadavky se nenápadně snižují. „Dneska klidně přijmou i šedesátikilové klučičky. Jenomže co s nimi? V terénu na vás nikdo nedá, když nemáte aspoň 80 kilo živé váhy,“ smějí se naši průvodci. To je souvislost, která člověka na první pohled nenapadne. Faktem je, že po noci strávené v ulicích hlavního města vnímáte strážníky docela s respektem. Jenom díky hmotnosti to ovšem asi nebude.

Poetický snímek, že? Však je to také ulička lásky. Teď v zimě je vskutku poetická a klidná, zato v sezóně byste se asi nepokochali.

Jsou nové pravomoci dostatečné?

Přidat městské policii pravomoci, nebo už jich má dostatek? Posílit vliv represivních složek, nebo už je dost velký? Podle **pražského primátora Pavla Béma** je hledání hranic nekonečné, a nejenom u nás. „Připomeňme třeba New York – a tamní debaty o metropolitní policii... Myslím, že u nás je třeba zvýšit pravomocí městské policie vnímat jako úspěch pro město. Slyšíme sice nekonečné hlasy proti a média neustále propírají otázku, jestli jsou třeba dvě policie. Ale zároveň všichni říkají, že v ulicích není bezpečno, a když se podíváte na počty chybějících policistů, je evidentní, že některé kapacity doplňuje právě městská policie. Praha je klíčovým místem majetkové i jiné trestné činnosti. Budeme dále usilovat o zvyšování stavu městské policie, samozřejmě ne bez vazby na Policii České republiky.“

Náměstek primátora Rudolf Blažek: „Dobré by bylo, kdyby občan vůbec nemusel přemýšlet, jestli před ním stojí strážník nebo policista. Kéž by mezi nimi nebyl rozdíl. To by byl optimální stav.“
 Nové pravomoci městské policie, které platí od 1. ledna, komentuje **Václav Bláha, náměstek ředitele MP Praha:** „Strážník je například oprávněn rozhodovat o odstranění vozidla z pozemní komunikace, pokud vozidlo tvoří překážku v silničním provozu. Také může v určitých případech usměrňovat provoz na silnicích. Například při dopravní

nehodě na řízené světelné křižovatce, kde dojde ke kolapsu a strážník se tam objeví jako první, tedy ještě předtím, než přijedou dopravní policisté, je oprávněn stejně jako policista ovlivňovat průjezd vozidel. A další novinka: městská policie nebo obecní policie na území republiky jsou oprávněny pořizovat záznamy, které například v Praze vycházejí z městského kamerového systému. To znamená, že všechna obvodní ředitelství Prahy 1–15 dnes mají k dispozici monitoring z kamer. Poslední zásadní věcí je to, že po velmi intenzivních jednáních s ministerstvem vnitra, policejním prezidiem a samozřejmě se správou policie na území hlavního města projednáváme přístup do databází a evidencí, aby stráž-

níci měli přehled například o majitelích motorových vozidel, o odcizených vozidlech, ale také třeba o majitelích psů. Pokud možno tak, aby mohli uplatnit své pravomoci bezprostředně na místě.“

O současné novele se vědělo půl roku předem, takže by se žádné překvapení nemělo konat. Ohlasy jsou ale čerstvé, a samozřejmě dvojího typu: jinak hodnotí změny pravomocí ti, kterým městská policie odtáhla auto (za krátký čas nového roku už jsou to stovky případů), a jinak ti, kterým strážníci nějak pomohli, ať přímo nebo nepřímo – od sběru injekčních stříkaček z pískovišť přes registraci „pejskařů“, porušujících veřejnou vyhlášku, až po desítky jiných situací.

Kdy zejména volat linku tísňového volání č. 156:

- rušení nočního klidu, znečištění veřejného prostoru, zábor veřejného prostranství, buzení veřejného pohoršení
- prodej či podání alkoholických nápojů mladistvým
- narušování občanského soužití
- drobné krádeže, úmyslné ničení či poškozování majetku
- porušení zákazu vjezdu, zastavení, stání, stání na chodníku
- výskyt či založení „černých skládek“, výskyt vraků motorových vozidel
- poškozování majetku formou „graffiti“
- závady nebo havárie na veřejně prospěšných zařízeních (rozvody plynu, vody, elektřiny apod.)
- páchnání trestné činnosti nebo zjištění následků trestné činnosti
- veškeré další skutečnosti, ve kterých lze spatřovat porušení obecně závazných právních předpisů

Funkční hierarchie městských policistů

- Při čtení některých názvů trochu ožívají „staré dobré doby“, kdy strážník byl synonymem rozvážného a respektovaného ochránce spravedlnosti:
- aspirant
- rotný
- strážmistr
- vrchní strážmistr
- podpraporčík

- praporčík
- vrchní praporčík
- inspektor
- vrchní inspektor
- komisař
- vrchní komisař
- policejní rada
- vrchní policejní rada
- ředitel MP a ředitel IN MP

Potřebujeme kvalifikovaného muže v uniformě a peníze

V Praze připadá jeden strážník na tisíc obyvatel. Je to hodně či málo? **Pražští politici se bez ohledu na stranickou příslušnost shodují v tom, že více by bylo lépe. Vloni sice strážníků přibývalo asi 70, to není úplný neuspěch, nicméně očekávaný stav byl kolem stovky. Na letošek město schválilo finance na zvýšení stavu o 50 strážníků, ale je připraveno poskytnout i stovku míst, pokud je městská policie obsadí.**

A nejen to. Primátor Prahy Pavel Bém představil další projekt: „Vytvořili jsme nadační fond Bezpečná Praha. Je v první řadě určen k průběžnému zvyšování kvality práce městské policie a měl by umožnit získat i privátní zdroje k investování do technického vybavení MP či do zvyšování

kvalifikace a vzdělávání strážníků. Také by se z něj měly platit jednorázové dary v případě mimořádných událostí – například symbolické odškodnění pozůstalých při úmrtí strážníka, pokud souviselo s výkonem funkce. Doufáme, že s tímto fondem bude spolupracovat celá řada organizací, které se starají o bezpečnost.“

Co dodat? Kriminalita v Praze klesá (byť pomalu), nastavení do budoucnosti je optimistické (alespoň se to zdá). Sledujme vývoj společně dál. Tak důležité téma, jako je bezpečnost, z těchto Listů rozhodně nemůže zmizet.

Dvoustranu připravil Pavel Ryjáček
Noční Prahou provázeli vrchní praporčík Luděk Schütz a praporčík Jindřich Rosa
Fotografoval Karel Cudlín

Divadlo Na Prádle na suchu, ale ne na dně

Voda toho v létě divadelníkům vzala mnoho, psali jsme o tom již několikrát. S Listy hl. m. Prahy jste již mohli podniknout exkurzi na zbytky jeviště v Divadle Archa, v Divadle v Dlouhé, v Divadle Pod Palmovkou... Nedaleko Kampy ukončila srpnová povodeň i činnost Divadla Na Prádle.

Konto Divadla Na Prádle:
156 237 477 0300

Genius loci Na Prádle

Sdružení Divadla u Anděla zahájilo 13. září 2001 provoz Divadla Na Prádle v prostorách, které toho zažily až neskutečně mnoho. V prostorách, které zřídila a spravovala Umělecká beseda. Za necelý měsíc, 9. března si připomeneme celých 100 let od založení tohoto významného spolku, kterým prošly desítky osobností českého kulturního života. Umělecká beseda získala po vzniku první republiky od magistrátu pozemek na Malé Straně na Újezdě, a v ulici, která od té doby nese název Besední, se zabydleli slavní divadelníci. Svého času byste tu našli divadlo DaDa Jiřího Frejky a E. F. Buriana, pak také Divadlo satiry. A právě tady se konala i premiéra Vest Pocket Revue V+W.

Jepičí život na jednu sezónu

Novodobá historie divadelních prostor v Besední je – bohužel – docela krátká. V únoru roku 2001 se nájemcem suterénních prostor stalo Sdružení Divadla u Anděla. Po dlouhé a náročné rekonstrukci se podařilo rozběhnout provoz nového divadla, jehož jméno je inspirováno jednou z nejstarších místních staveb: kostelem sv. Jana Křtitele Na Prádle.

Vedle vlastní tvorby „domácí“ otevíralo Divadlo Na Prádle dveře i jiným souborům, které v Praze nemají stálou scénu. Stálými hosty se stalo Naše Dobrovolné Divadelní Družstvo, Divadlo Na Voru, a Klub Vybrané Kultury.

Variabilní prostory v sále umožňovaly nabourávat stereotypní divadelní postupy. Do suterénních pro-

stor Divadla Na Prádle pro téměř 200 diváků si už Pražané docela začali nacházet cestu. „Samozřejmě trvá roky, než si nové divadlo vybuduje profesionální podmínky pro vlastní tvorbu. Přesto si myslím, že se nám za ten jediný rok podařilo odvést kvalitní práci, se kterou můžeme být spokojeni. Díky velké obětavosti členů divadla se podařilo umělecký provoz divadla udržet,“ říká šéf Divadla Na Prádle Petr Hruška.

Čára přes rozpočet

Srpnová Vltava ovšem naplnila Divadlo Na Prádle až po okraj. Suterénní prostory neměly jak vzdorovat, divadelníci přišli o všechny rekvizity i vybavení. Na internetových stránkách divadla (www.divadlonapradle.cz) je možné v počítačové animaci porovnat stav před povodní a po ní. Škody se počítají na miliony. Naštěstí není porušená statika domu a suterén se podařilo vyklidit a vyčistit v docela krátké době, takže i když divadelní sál momentálně působí spíš jako zaprášený válečný kryt, je možné pracovat na jeho obnově.

V Besední opět v září

Největší problém jsou peníze. „Bez pomoci se neobejdeme,“ říká jednoznačně Petr Hruška, ale situace naštěstí není beznadějná. Na konci roku sešlo úctyhodných 350 000 korun, z ministerstva kultury přišlo 446 000 korun, za které původně mělo jet Divadlo Na Zábřadli na zájezd do Ruska. „Doubravka Svobodová, ředitelka Divadla Na Zábřadli, nám velmi pomohla. Společně s ministrem kultury Pavlem Dostálem se rozhodli, že finanční částku určenou na zájezd převedou na opravu divadla. Velice si vážíme jejich kroku,“ vzpomíná na solidaritu mezi divadly Petr Hruška. V posledních týdnech získalo Divadlo Na Prádle také milion od magistrátu v rámci tzv. povodňových grantů.

Divadelníci z Besední věří, že novou sezónu zahájí už opět Na Prádle. Do té doby můžete na jejich představení zajít do Divadla v Celetné – hrají tam 15. a 22. února komedii o posledních dnech Giordana Bruna Popeleční středa od Benjamina Kurase a 24. února Lorcovu Pláňku, hru o vášni a cti v rytmu španělského flamenca. (q)

SUŠENÍ NA PRÁDLE. Voda zničila i prostor útulné divadelní kavárny. Před létem se tu scházeli hosté na kávu, víno a šansonové večírky – teď se tu „dosušují“ gumové rukavice, kterými se prostory divadla vyklízely. Foto: Kateřina Volná

Barevné dětské kresby U Zelené žáby

Ředitelka muzea Darina Martinovská u jednoho z exponátů. Foto: Karel Cudlín

Muzeum dětské kresby najdete v centru Prahy v domě U Zelené žáby kousek od Staroměstského náměstí. Kdysi sem chodíval na víno kat Mydlář, dnes sem míří převážně děti v doprovodu rodičů či učitelů. V památkovém objektu první kategorie, který patří městu, se totiž zabydlely dětské obrázky.

Dům, kterému věvodí domovní znamení zelené žáby, prošel velkou a náročnou rekonstrukcí. Už přes rok je ale přístupný a díky magnetu, kterým jsou dětské kresby, spatřilo jeho historické interiéry mnoho návštěvníků.

„Vyvolat dětskou aktivitu není problém. Soutěže se vyhlašují na tisíce témat, ale je důležité nepřehlížet pak ty výsledky, neodložit je,“ říká o smyslu Muzea dětské kresby jeho ředitelka Darina Martinovská. „Je to můj nápad, v hlavě jsem to nosila dvacet let. Víte, málokterý rodič schovává obrázky svých dětí, a to je hrozná škoda. Bylo mi líto, že mizí tolik dokumentace o člověku, o jeho zrání.“

Podařilo se najít vhodný výstavní

prostor, který leží v centru Prahy. Muzeum je v kontaktu se školami z celé republiky a exponáty získává také ze zahraničí – mají tu například kolekci kreseb dětí z Japonska. Výstavy nejsou jen o současných dětech, archiv Muzea dětské kresby shromažďuje i kresby z dětských let současných rodičů a prarodičů. „Představte si, že jedna paní mi nedávno donesla své kresby ze třicátých let,“ chlubí se radostně Martinovská. Činností muzea jsou výstavy, kterých se za rok odehraje deset až dvanáct, ale také večery poezie, koncerty, kurzy paličkování, přednášky. Děti tady v jedné místnosti mohou kreslit, posadit se, pohrát si s hračkami. V těchto dnech probíhá v muzeu výstava Masky nejen masopustní a loutky nejen na hrani.

V domě U Zelené žáby v ulici U Radnice 13/8 mají otevřeno denně mimo pondělí od 13 do 18 hodin. A pokud je mezi čtenáři Listů někdo, komu ve skříni zabírají místo výtvořů z dětských let, může je odnést k zelené žábě – ta si s nimi poradí. (q)

Nový projekt Obecního domu

Dokumentární film o české sopranistce Jarmile Novotné Nepochopitelný motýl je prvním počinem Obecního domu při realizaci nového projektu – produkci filmů o slavných osobnostech české hudby.

Film byl již veřejnosti představen na sklonku minulého roku a v únoru se dočká verze s anglickými titulky. Au-

torem námětu je František Laudát, scénář napsali Petr Skala, František Laudát a Jan Zajíček, režisérem filmu byl Petr Skala. Film dokumentuje nejdůležitější etapy života Jarmily Novotné, která zpívala 16 sezon v newyorské Metropolitan operě. Historické zvraty, k nimž docházelo za života zpěvačky, jsou navozeny prostřednictvím dobových dokumentů, často ve-

řejnosti zcela neznámých. Film je podbarven hudbou Antonína Dvořáka a autentickými interpretacemi Jarmily Novotné. Nepochopitelný motýl je k dostání na videokazetách v Kulturním a informačním středisku pražského Obecního domu. Ve spolupráci se stejným režisérem vzniká v současné době další dokument, tentokrát o Emě Destinové. (ist)

Mladí Čečenci tancovali v Praze

Taneční skupina Maršo přijela z Čečenska na benefiční turné po českých městech. Během jedenácti lednových dnů svými vystoupeními pod názvem „Před válkou jsem měl hračky“ přilákala pozornost mnohých – v Praze děti dokonce oproti původnímu plánu jedno vystoupení přidaly, jelikož zájem o mladé tanečníky z těžce zkoušené země byl nebyvalý.

Taneční kurzy ve Sputniku

Dětský taneční soubor Maršo vznikl v nezvyklých podmínkách – v uprchlickém stanovém táboře Sputnik, který leží na čečensko-ingušské hranici. Děti přijely do Čech, aby předvedly, co se ve Sputniku za dva roky naučily pod vedením tanečního učitele Váchy Temirchanova.

„Již čtvrtým rokem bydlíme ve stanovém městečku Sputnik. Jediné potěšení v tomto černém období je taneční kroužek Maršo. V něm odpočívám a duši a tělem se nechávám unášet do světa tance,“ říká o sobě a souboru jedna ze členek souboru Seda Visitova.

Maršo = svoboda

Název tanečního souboru upozorňuje na drsnou skutečnost, kterou najdeme jen pár kroků od civilizované Evropy: situace v Čečensku má ke svobodě docela daleko. V táboře Sputnik žije téměř pět tisíc uprchlíků převážně z hlavního města Grozného, mnozí již celé roky. O návratu domů se zatím uvažovat nedá – v Čečensku stále probíhají čistky, kontroly, mučení, zatýkání a následné finanční vydírání příbuzných. Severokavkazská republika je pro ra-

dostný čas dětství poněkud nepříhodná...

Vřelé pražské přijetí

Čtyřiaadvacet malých Čečenců zatancovalo publiku v Brně, ve Zlíně, v Os-

travě a také v Praze. V hlavním městě děti tancovaly v Duncan centru, v Paláci Akropolis a nakonec ještě v hotelu Olšanka. „Zájem veřejnosti byl obrovský, donutil nás uspořádat o jedno vystoupení navíc,“ řekla k tomu Jana Hradilková z pořádacího sdružení Berkat. Projekt Před válkou jsem měl hračky tedy splnil svůj cíl a informoval českou veřejnost o těžkém životě dětí i dospělých, kteří jsou už několik let nuceni žít v uprchlických táborech. (q)

Foto: CTK

Tak jak je to tedy „s těmi Prahami“ doopravdy?

Milí čtenáři Listů, v minulém čísle jsme se v reakci na vaše prosby věnovali otázce, kolik je vlastně Prah. Když jsme informace pořádali, vpravdě věstecky jsme usoudili, že „odpověď není jednoduchá“ (viz titulky článku). Váš jste se také mnozí ozvali; dokonce musím připustit, že váš zájem o Prahu je nakonec poněkud větší, než jsme zprvu čekali. Na četné upřesňující dotazy tedy řekneme ještě jednou, a to co nejjednodušeji:

„Prah“ ve smyslu městských částí je 57. Až do Prahy 22 mají čísla, přičemž slovní označení se u nich už oficiálně nepoužívá. Na dotaz, jestli užívat „Praha Řepy“ nebo „Praha 17“, je tedy jednoznačná odpověď: Praha 17. To je název městské části. A ty další? Ty jsou už bez čísel. Výčet těchto městských částí zní: Praha-Benice, Praha-Běchovice, Praha-Březiněves, Praha-Čakovice, Praha-Dolní Chabry, Praha-Dolní Měcholupy, Praha-Dolní Po-

černice, Praha-Dubeč, Praha-Đáblice, Praha-Klávnovice, Praha-Koloděje, Praha-Kolovraty, Praha-Královice, Praha-Křeslice, Praha-Kunratice, Praha-Libuš, Praha-Lipence, Praha-Lochkov, Praha-Lysolaje, Praha-Nebošice, Praha-Nedvězí, Praha-Petrovice, Praha-Přední Kopanina, Praha-Řeporyje, Praha-Satalice, Praha-Slivenec, Praha-Suchdol, Praha-Šeberov, Praha-Štěrboholy, Praha-Troja, Praha-Újezd, Praha-Velká Chuchle, Praha-Vinoř, Praha-Zbraslav, Praha-Zličín. Mělo by jich být přesně 35. A 35 + 22 = 57. Pokud ne, tak už opravdu nevíme.

Listárna

Některé dopisy nás ovšem zvláště potěšily: *Vážená redakce Listů, chci Vám poděkovat, Listy jsou stále lepší, přečetla jsem je se zájmem od první do poslední strany. Nejvíce mne zaujalo členění Prahy na městské části. Mám velkou prosbu. Zlobí mě, že si nemohu vzpomenout, jak jsme se učili městské čtvrti v obecné škole ve 30. letech minulého století. Pamatují se jen na některé. Rozhodně jsme se jich neučili tolik, jak jsou uvedeny v plánu zeleným vybarvením od roku*

1922... Se srdečným pozdravem a uctivými díky Růžena Náměstková, Praha 10 (a uveden je historický seznam pražských čtvrtí, který svědčí o pisatelčině velmi dobré paměti).

Nuže, vyčerpávající přehled by se nám sem nevešel, avšak najdete ho v publikaci Dějiny Prahy v datech, 2. vydání (1999), na stranách 305–306. Myslim, že bude zajímat i mnohé ostatní.

A ještě bychom měli uvést na pravou míru jeden žertík. Ing. Pavel Holba z Institutu městské informatiky v jednom z článků minulého čísla rozverně uváděl, že název „Kamýk“ vznikl podle hospody „Na Kamýčce“. Jenomže osoba, která název „Kamýk“ navrhla, je známa – a ozvala se nám: je to **Renata Leitlová** z oddělení územní orientace magistrátního odboru OSA. Podle jejího názoru by nebyla na škodu také informace seriózní:

Katastrální území Kamýk vzniklo po výstavbě sídliště Lhotka z části katastrálních území Hodkovičky, Lhotka, Libuš a Modřany. Název Kamýk byl odvozen od pomístního názvu přilehlého lesa.

Tak. S poznáváním Prahy, ať už minulá či přítomná, rozhodně nekončíme. Ostatně, proto také Listy čtete, nebo ne?

S díkem za všechny dopisy i telefonáty

Pavel Ryjáček,
redaktor

Vyhlašujeme čtenářskou soutěž: Pátrejte s námi v paměti Prahy!

Prahou už prošly miliony lidí. A stovky osobností. Na mnohé z opravdových velikánů se ovšem zapomělo, ačkoliv si to vůbec nezasloužili. Dnešní doba prostě vzpomínkám příliší nakloněná není. I přesto tu stále zůstává jistá připomínka míst, kudy kráčely dějiny, respektive jejich tvůrci. Máme na mysl pamětní desky, které vytrvale volají do světa, že v tomto domě se narodil, žil, umřel, večerel či nocoval ten a ten.

A právě tyto „připomínky“ se pro vás na nějakou dobu stanou možností, jak přijít k pěkné knize. V každém čísle Listů hlavního města Prahy přineseme fotografii jedné pamětní desky –

a vašim úkolem bude vypátrat, kdeže je k vidění originál.

Budete potřebovat všímavost, paměť a korespondenční lístek, na který nám o svých zjištěních napíšete do redakce. Ze správných odpovědí, které se u nás do konce měsíce sejdou, vylosujeme pět výherců. Nezapomeňte tedy a chodte po Praze s očima otevřenými...

Takže: Ve které ulici a na kterém domě najdete tuto pamětní desku, která oznamuje, kde žil a zemřel vůdce národa František Ladislav Rieger?

Pište na adresu:
Magistrát HMP, redakční oddělení, Mariánské náměstí 2, 110 00 Praha 1

Foto: Bohumil Dobrovolský

Vyhlaška č. 20/2002 Sb. hl. m. Prahy o odpadech ukládá zejména vlastníkům nájemních domů neregulované povinnosti a požaduje od nich sdělování jim neznámých a i protiprávně vyžadovaných údajů. Aby pro obec mohli – navíc na své náklady – poplatek za odpad vybírat a obci poukazovat, vyhláška mj. požaduje nutnou specifikaci, na jakém základě, resp. po jaké době výskytu občana v domě a na jaké poplatkové období se zde dotýká stává poplatníkem poplatku. Bez toho mj. pronajímatel nemůže splnit vyhlášku mu stanovenou povinnost nahlásit jména, adresy a rodná čísla poplatníků poplatku v domě (které ani nesmí znát!), ani určit alikvotní část poplatku, připadající na konkrétní osobu, ani další jemu stanovené povinnosti – např. hlásit obci jména, rodná čísla, adresy, období a dlužné částky těch, kteří neplatili, atd. Vyhláška tím, že stanoví minimální objem popelnice, které majitel domu musí zajistit a zaplatit, demotivuje k minimalizaci a třídění odpadu. Pronajímatelům ukládá nesplnitelné povinnosti. Nerespektuje fakt, že u nás neexistuje povinnost majitelů oznámit osoby v jeho domě. Podle zákona č. 133/2000 Sb. se je, natož jejich (vyhláškou požadované) osobní údaje nesmí dozvědět a dle zákona č. 101/2000 Sb. není oprávněn je sdělovat třetím osobám. Na rozdíl od obcí, jimž možnost registrovat poplatníky poskytuje mj. i zákon č. 337/1992 Sb. Jestliže magistrát (přes nejen mnou mnohokrát uplatněné argumenty a výhrady) rozhodl, aby majitel domů pro obec poplatek za odpad vybírali, na základě shora uvedených faktů jim tedy obec musí konkrétně určit osoby, od kterých jej mají vybírat. Je nepřijatelné, aby úhradu za nenahášené produkty odpadu platili ostatní v domě nebo jeho vlastník. Protože největší nepořádek a svévole nájemníků i v tomto směru panuje v „regulovaných“ bytech, nelze připustit, aby úhradu za odpad za ně platili ti, kteří mají uzavřen normální, tedy smluvní nájem, jehož součástí bývá i specifikace osob, které byt mohou užívat.

Libor Dellin,
místopředseda Občanského sdružení majitelů domů, bytů a dalších nemovitostí v ČR

Zmiňovaná obecně závazná vyhláška vychází ze zákona č. 275/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých

dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Poplatník je v uvedeném zákonu definován: „Poplatníkem je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad.“ Proto není nutné poplatníka ve vyhlášce znovu definovat – je to nadbytečné. Stejně tak nelze vyhláškou nad rámec zákona vymezovat, jak dlouho musí poplatník v domě bydlet, aby se poplatníkem stal. Stává se jím v okamžiku, kdy komunální odpad produkuje.

Plátce poplatku má poplatek hradit vždy za poleť, pokud se tedy o novém poplatníkovi dozví (sám se mu ohlásí, případně je na něj upozorněn ostatními obyvateli domu), poplatek rozpočítá na všechny jemu známé osoby (případně upraví zálohovou částku při vyúčtování). Pokud ze zákona neexistuje pojem přechodného pobytu, nemůže se o takových osobách správce poplatku dozvědět mimo nahodilé případy. Je dobře známo, že v hlav-

Akce a reakce

ním městě Praze místo trvalého pobytu se ve značné míře odlišuje od místa skutečného bydlení – tedy ani tyto údaje nejsou plně použitelné. Kdo jiný by však měl mít nejpřesnější informace o pobytu osob v konkrétním domě než vlastník či správce nemovitosti? Je totiž jedinou osobou, která na tyto osoby rozpočítává plnění poskytovaná společně s užíváním bytu (např. úklid společných prostor, výtah, společnou elektřinu, zanášku sběrných nádob apod).

Námítkou, že majitel nesmí sdělovat osobní údaje o osobách, které v domě bydlí, třetím osobám, nepovažujeme za podstatnou, neboť v „Prohlášení“, která jsme rozesílali, požadujeme pouze jména, příjmení a data narození osob, na které plátce rozpočítává poplatek. Pro správce poplatku je znalost výše uvedených údajů potřebná.

RNDr. Radovan Straka,
vedoucí oddělení poplatku za odpady odboru infrastruktury města MHMP

V lednovém čísle Listů jsme zveřejnili článek s názvem *Jaká bude letos cena energie z teplařen. Na*

článek reagovalo Družstvo vlastníků domů v Soběslavské ulici č. 1 v Praze 3. Jeho členové se pozastavovali nad sdělením, že průměrná cena tepla může vzrůst oproti roku 2002 maximálně o 3,50 Kč/GJ. Upozorňují, že skutečně navýšení ceny na rok 2003 je o 29,10 Kč/GJ a v důsledku toho odmítají Pražské teplařenské potvrdit cenové ujednání na letošní rok. O odpověď jsme požádali tiskovou mluvčí Pražské teplařenské, a. s., Mgr. Šárku Drobnoú:

Výměr Energetického regulačního úřadu stanoví při výpočtu ceny tepla pro letošní rok za rozhodující cenu průměrnou. Ta je vypočítána zpětně za rok a uvažuje všechna prodejní místa dodavatele a to nově pro bytové i nebytové sektory. Složka ceny ze stálých nákladů se skutečně může zvýšit o částku 3,50 Kč/GJ, ale jedná se o zvýšení průměrné a za všechna prodejní místa. Někde tedy může být cena zachována a jinde může narůst více nežli je tato hodnota. Další možný nárůst je ve složce ceny z proměnných nákladů. Ten není dán absolutní částkou, ale může zahrnovat celé navýšení odpovídající nárůstu cen paliv.

Zároveň ERÚ stanovil rok 2005 jako ten, kdy by ceny měly být shodné pro byty i nebyty. Tím, že stát připustil v minulosti rozdílnou regulaci bytů a nebytů a došlo k rozjetí cen, je nutno v nejbližších dvou letech přiblížit hodnoty na jednotlivých prodejních místech podle ERÚ udanými pravidly. Znamená to v mnoha případech dorovnat rozdíl několika desítek korun.

Nový postup má svoji logickou správnost, neboť největší deformací bylo, když v jednom domě užívatelé bytů platili jinou částku nežli obchod v přízemí. V konečném efektu občané rozdíl stejně doplatili v ceně jiné životní potřeby.

V tuto chvíli naše ceny odpovídají podmínkám podle závazného výměru a zákazníci tak nemají důvod k nepodepsání cenových ujednání. V případě, že zákazník nechce s dodavatelem uzavřít dohodu o cenovém ujednání, má právo stejně jako dodavatel od kupní smlouvy odstoupit. V průběhu kalendářního roku je možno provést změny v cenách buď přepočtem podle algoritmů cen hlavních vstupů, a to se týká zejména cen plynu, nebo opětovným podpisem cenového ujednání při změnách předpokladu kalkulace.

HŘÍŠNÍ LIDÉ MĚSTA PRAŽSKÉHO

Z lehčích příběhů městské policie v několika uplynulých týdnech

ŠEL SI PO KRKU

Jedno z hlášení městské policii znělo, že ve stanici metra Kačerov jakýsi člověk ohrožuje ženu. Skutečnost byla trochu komplikovanější: dotyčný ohrožoval svoji přítelkyni, ale ještě víc sebe. Hlídkka strážníků na místě zjistila, že jde o pětaticetiletého muže, s nímž se chce jeho přítelkyně rozejít, zatímco on jí v tom hodlá zabránit silou. Při řešení této svízelné situace muž vytáhl kuchyňský nůž, přiložil si ho na krk a vyhrožoval sebeпоškozením. Když mu v tom strážníci chtěli zabránit, obrátil nůž proti nim. Jelikož si způsobil povrchové řezné rány na krku, strážníci mu ze všeho nejdřív zajistili lékařskou pomoc. Po krátké zastávce v nemocnici byl smutný hrdina omezen na osobní svobodě a pro podezření ze spáchání trestného činu předán Policii České republiky k dalšímu šetření...

NEBUDIT, BODÁM!

Ve tři hodiny odpoledne bylo na služebnu městské policie oznámeno, že neznámý muž na konečné tramvaje v Karlovarské ulici (Praha 6) ohrožuje řidičku a cestující nožem. Řidička strážníkům vypověděla, že na konečné probudila spícího muže, ale ten ji začal slovně urážet a vytáhl nůž. Když se před ním uzamkla v tramvaji, demoloval alespoň zařízení stanice, poté ohrožoval dispečera a nakonec se dal na útěk. Hlídkka muže dostihla asi po 300 metrech. Dva kapesní nože, jimiž byl vybaven, mu strážníci sebrali...

MUŽ S KUDLOU DO TŘETICE

Ve stanici metra I. P. Pavlova se strážníci zajímali o totožnost opilce, který cestujícím vyhrožoval a sprostě nadával. Na výzvy nereagoval a začal strážníky ohrožovat nožem. V okamžiku, kdy zbraň opravdu vytáhl, strážníci bleskurychle zareagovali a vyrazili mu nůž z ruky. Pro důvodné podezření ze spáchání trestného činu útoku na veřejného činitele ho omezili na osobní svobodě a přivoleli Policii ČR. Poté opilec prokázal herecké vlohy, když ležel na zádech, kopal kolem sebe a předstíral záchvat. Rychlá záchranná služba ovšem zjistila pravý stav věci a převezla pětaticetiletého ochmelku na záchytnou stanici...

MÁVAL NA STRÁŽNÍKY PJEM

Projíždějící hlídku z Prahy 8 v Zenklově ulici upoutal věru působivý obraz: podnapilý muž vykonal malou potřebu na zeď domu a když spatřil strážníky, začal na ně mávat svou mušskou pýchou. Podobně pozdravil i občany čekající na tramvaj. V té chvíli ho strážníci vyzvali k prokázání totožnosti. Muž na ně přestal reagovat, snažil se z místa vzdálit a poté se choval agresivně. Byl tudíž i se svou pýchou předveden na policejní stanici...

ZLODĚJ S ČISTÝMI ZUBY

V sobotu odpoledne pracovníci prodejny potravin v Praze 13 zadrželi pachatele drobné krádeže zboží v hodnotě 120 korun. Přistižený chmaták si do kapes schoval dva kusy zubní pasty. Protože strážníkům neprokázal totožnost, předvedl ho na nejbližší policejní oddělení. Předtím se ještě chtěl přesvědčit, zda nemá zbraň, a nalezli u něho zavírací nůž, injekční stříkačky a pepřový sprej. Vzápětí u republikových kolegů zjistili, že u dvacetiletého mladíka se rozhodně nejednalo o první případ...

DĚLALI, CO NEMĚLI, A PROZRADILI SE

V odbavovací hale na Holešovičkém nádraží kontrolovali strážníci v půl druhé v noci dva muže, kteří tam navzdory zákazu kouřili. Ukázalo se, že jeden z nich je hledaný osobou a druhý nemá čím prokázat svoji totožnost. Strážníci oba předvedli na Policii ČR. V jiný den hlídkka vyzvala k prokázání totožnosti řidiče vozidla Opel, který vyhazoval odpadky z auta přímo na ulici. Vyšlo najevo, že i on je veden v evidenci hledaných osob. Lumpici svou přirozenost prostě nezaprou...

Několik poznámek k historii pražského znaku

Když současný obyvatel Prahy dostane do ruky tento měsíčník, když mu pošta doručí úřední dopis z magistrátu na hlavičkovém papíře nebo když při procházce po Staroměstském náměstí zabloudí pohledem pod střechu nároží Staroměstské radnice, narazí vždy na podobný motiv, na zed s otevřenou bránou, nad níž se tyčí tři věže, v záhlaví Listů a na radnici dokonce v barevném provedení – červený štít, zlaté resp. žluté věže a zed a stříbrné resp. bílé cimbuří. Zdá se, že pražský znak během staletí prodělal, pokud vůbec nějaké, minimální změny.

Praha, tak jak ji známe dnes, je dílem nedávné minulosti. Aglomerace, kterou jsme zvyklí označovat jako hlavní město Prahu, se původně sestávala z několika desítek obcí a několika měst, které měly svou vlastní historii a různé právní postavení. To samé platí i o pražském znaku.

Znak Starého Města pražského polepšený císařem Ferdinandem III. dne 20. dubna 1649 (miniatura z originálu císařského privilegia).

Až do roku 1784, kdy císař Josef II. spojil Staré Město, Nové Město, Menší Město a Hradčany do Královského hlavního města Prahy, užívala každá z těchto čtyř samostatných municipalit vlastního znaku. Pokud se říkalo Praha, myslel se tím přede-

vším Pražský hrad střežící brod přes Vltavu. Naproti Hradu na pravém břehu vznikla kupecká osada, která se postupně rozrůstala, až byla za vlády krále Václava I. obehána hradbami, díky čemuž mohla být i v právním smyslu považována za město. Poté, co podhradí na levém vltavském břehu bylo vysazeno jako druhé pražské město, nazývá se pravobřežní osídlení Starým Městem pražským (Větším Městem, Velkou Stranou se označovalo Staré a Nové Město během několikerého dočasného spojení v 15. a 16. století).

Prvním doloženým heraldickým atributem některého z pražských měst je polychromovaný staroměstský znak vytesaný spolu s dalšími znaky duchovenstva, šlechty a měst v císařské audienční síni na hradě Laufu u Norimberka. Je zde červený štít se třemi stříbrnými (bílymi) věžemi nad hradbou téže tinktury. Artefakt byl zhotoven počátkem 60. let 14. století, ale vychází z o sto let staršího početního obrazu.

Ve formálně nezměněné podobě (výtvarná podoba se měnila v závislosti na dobových zvyklostech) sloužil za symbol nejvýznamnějšího českého města až do poslední čtvrtiny 15. století. Roku 1475 polepšil římský císař Fridrich III. staroměstský znak (za to, že v řadách českého vojska, které ho osvobodilo z obležení vzbouřenými Vídeňany a rakouskou šlechtou, byla i jednotka ze Starého Města pražského), a to tak, že zaměnil stříbro figur s výjimkou cimbuří za zlato, přidal na štít kolčí přílbu s císařskou korunou a s příkrývadly, kterou drželi dva čeští lvi stojící na horním okraji štítu. V platnost vstoupilo toto polepšení o dva roky později, když ho konfirmoval král Vladislav II. Podobné odměny se dočkalo též Nové Město pražské.

Další polepšení staroměstského znaku se událo roku 1649. Ferdinand III. jím ocenil statečnost měšťanů prokázanou při několikaměsíčním obléhání Prahy švédskými vojsky předešlého roku. Do brány přidal obrněnou paži s mečem, místo jedné kolčí přílby udělal tři přílby turnajské, prostřední s císařským orlem a s vlastní iniciálou a krajní s praporci, pod nimiž Prahu hájilo dvanáct měšťanských setnin (na každé přílbě po šesti). Lvi, již se nevešli na horní okraj štítu, se stali skutečnými štítonoši.

V této podobě byl roku 1784 vybrán ze stávajících znaků čtyř sloučených pražských měst staroměstský znak za znak Královského hlavního města Prahy.

Znak Starého Města pražského polepšený císařem Fridrichem III. dne 9. června 1475 (miniatura z originálu císařského privilegia).

Když vznikla Československá republika, vyskytla se potřeba nového znaku, který by neobsahoval habsburské atributy. Nejprve se zodpovědná místa spokojila s odstraněním orla z prostřední přílby (dokládají to např. stará razítka, z nichž byl orel vyškrabán). Teprve roku 1927 vešel v platnost nový, republikánský znak, kdy přílby byly opět kolčí, na prostřední se objevil rostoucí lev ze státního znaku a praporce měšťanských setnin nahradily více méně uměle vytvořené vlajky historických měst na území Velké Prahy. Jak se měnil československý státní znak, tak se s jistým odstupem, s výjimkou německé okupace, kdy se užívalo jenom štítu, měnil i klenot prostřední přílby (1964). Dnešní podoba vstoupila v platnost 18. března 1991 (autorem výtvarného řešení je ak. mal. Karel Pánek).

Michal Fiala

PÁR SLOV O ZNACÍCH

K čemu ty znaky vlastně jsou? Není to samoučelné? Ač nám to dnes tak nepříjde, v době vzniku heraldiky šlo o výsostně praktickou záležitost – svázanou, tak jako mnoho objevů, s vojenstvím.

Když roku 1096 vyhlásil papež Urban II. křížovou výpravu do Levanty, tvořili hlavní jádro evropských vojsk rytíři zahalení od hlavy po paty do železné zbroje, takže v bitvě bylo značně obtížné rozeznat, ke komu kdo vlastně patří. Po příchodu do Levanty se západoevropská setkání s mnohem pokročilejší řeckou a arabskou kulturou, která do sebe vstřebala i podněty kultur starověké Mezopotámie a Egypta. Nejspíše zde lze hledat kořeny nápadu použít k rozlišení jednotlivých lenních pánů a jejich družiníků jednoznačné grafické symboly.

Tehdy vznikla heraldika a odtud brzy pronikla do Evropy. Jak šel čas, přestaly být znaky pouhými velitelskými distinkcemi a staly se symbolem jistého privilegovaného postavení. Od šlechticů (jimiž tehdy byli prakticky všichni velitelé, byť minimálního počtu bojovníků) se heraldika rozšířila mezi církevní hierarchii (která se nejčastěji rekrutovala opět z řad šlechty), pak do královských měst, a nakonec sloužila za symbol výsadního postavení celých měst, nejprve královských, později i poddanských nebo cechovních korporací.

Čas však s sebou nese změny, a ty se nevyhnuly ani heraldice. Znaky se nezřídka stávaly upomínkou na bývalou slávu nebo odkazem na jakousi tradici. Šlechta byla postavena na roveň s ostatními vrstvami obyvatelstva a cechy zanikly. Jejich znaky můžou sloužit nanejvýš jako zdůraznění urozeného původu nebo jako předloha log živnostníků či průmyslových podniků. Církevní heraldika se omezuje na znaky úřadů a jejich hodnostářů. Pouze obecní heraldika doznala v našem státě jistého rozkvětu, když právo na užívání znaků bylo přiznáno nejen městům, ale i vesnicím a samosprávným částem statutárních měst. A tak díky nim se může i nadále heraldika rozvíjet a nestane se okrajovou disciplínou uzavřenou do zdí vědeckých ústavů a archivů.

Michal Fiala

Z úspěšných luštitelů křížovky předchozího čísla Listů hl. m. Prahy jsme vylosovali pět výherců knižních cen, stali se jimi A. Konopásková, Praha 1; J. Kropáček, Praha 3; C. Navrátil, Praha 4; Z. Benátská, Praha 9 a H. Parbusová, Praha 10. Tajenku této křížovky očekáváme v redakci do 28. února, zaslat ji můžete jak poštou, tak na elektronickou adresu.

	NAPADENÍ	CHYTAT	INICIÁLY KRÁSNOHORSKÉ	TABULKA K OŽIVENÍ GOLEMA	CESTOVNÍ PRUKAZY	ŽENSKÉ JMÉNO	ZKRATKA GOŠTĚPĚNÉHO ZÁVODU	UCHAZEČ	VÝTVOR (ZDROB.)	ŠTÁVY Z MAKOVIC	SRKNUTÍ	POPĚVEK	HULÁKÁNÍM OTUPIT (ŘÍDCE)	ZVOLIT SI	TRÍHLASÉ SKLADBY	4.DÍL TAJENKY	SPZ OKR. SVIDNĚK
ČESKÝ MALÍŘ					Z JAKÉHO DUVODU				EPILOG					CHUMÁČ			
1.DÍL TAJENKY															RYČENÍ (KNIŽNĚ)		
INICIÁLY FOTBALISTY PÁNEK			STAVBA PŘES ŘEKU			JAKÉ MNOŽSTVÍ	JAKÉ MNOŽSTVÍ SLAVNOST KOVBOJŮ					PŘÍZEŇ					
VADA			OSOBNÍ ZÁJMENO FR. URČ. ČLEN			DROBNÉ PORANĚNÍ NĚMECKÝ "MASKA"				BYLINA S BÍLYMI KVĚTY							PROUD (BÁS.)
KORÁLOVÉ ÚTESY					HEBLO				VYDÁVAT ZVUKY KUKU						SLOVEN "1R"		
	Z KOVU ZHOTOVOVATI	SOLMIZ SLABIKA			DŮSTOJN. ČEKATEL				USAZOVAT SE						SMYČKA		
SPZ OKR. KLATOVY				KURÝR				TLACHAT						SEDÁDKO KRÁLE			
KUŘ (BÁS.)			SLOVEN "SLUNCE"					MÁST					ZVUK TRURKY				ČÁSTI VOZU
NÁČNÍ K NAPSCHOVÁNÍ			ZKR. DES. TRÍDĚNÍ				OBYČEJE					ZNAČKA KRYPTONU			ČESKÝ ZPĚVÁK		
ANGLICKÝ "AKTIVNÍ"						STROFA	ZKRATKA OBCHODNÍ AKADEMIE			MIRNÝ BĚH					SADA	NÁZEV ZNAČKY	
ZNAČKA TELLURU			3.DÍL TAJENKY							IN. PĚV. ZÁKOVÉ						INU	
KÓD ITÁLIE			TROPICKÝ MRAVENEČ				SPOLKA						UKAZOVACÍ ZÁJEMO				POMŮČKA ACTIVE, ATTA, DURMAN, EŽ IT, MASKE, MONTT, RŮT